X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 9)**

z dnia 7 lutego 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 9)

7 lutego 2024 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Koboski (Polska2050-TD)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2023) 636 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2024) 2, 3, 4, 5, 8 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), COM(2024) 1, 6, 7, 9 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 92/106/EWG w odniesieniu do ram wsparcia na rzecz transportu intermodalnego towarów oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1056 w odniesieniu do obliczania oszczędności kosztów zewnętrznych i generowania danych zagregowanych (COM(2023) 702 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosek dotyczący decyzji wykonawczej Rady zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) (ST 9728/22 INIT; ST 9728/22 ADD 1) z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski (COM(2023) 745 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

IV. w trybie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022) 71 wersja ostateczna) i odnoszącą się do niego informację rządu;

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 19 lutego 2024 r.;

VI. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: komunikat z 2023 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE (COM(2023) 690 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

VII. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Sprawozdanie roczne z 2023 r. dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2022 r. (COM(2023) 717 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

VIII. propozycje tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2025 rok.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jan Szyszko** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Piotr Malepszak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Anna Radwan-Röhrenschef** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Kamil Wyszkowski** przedstawiciel i dyrektor wykonawczy United Nations Global Compact Network Poland, przedstawiciel UNOPS w Polsce, **Karol Karski** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Monika Włodarska**, **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Bartosz Pawłowski** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Monika Korolewska**, **Kaja Krawczyk**, **Jacek Krzak** – specjaliści z BAS.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam, że mamy kworum. Teraz jeszcze większe kworum, z czego się bardzo cieszę.

Drodzy państwo, zanim przejdziemy do porządku dziennego, chciałbym rozszerzyć porządek dzienny o punkt dotyczący rozpatrzenia propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2025 r. Tego punktu nie zdążyliśmy rozpatrzyć na poprzednim posiedzeniu Komisji, czyli mniej więcej 40 minut temu. Czy jest sprzeciw w tej sprawie? Nie widzę. Zatem zajmiemy się tym w ostatnim, pkt VIII porządku dziennego tego posiedzenia. Czy są jakieś inne uwagi do porządku dziennego? Nie widzę i nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy zatem do pkt I naszego posiedzenia, czyli informacji o tych dokumentach UE, w stosunku do których prezydium naszej Komisji wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty, odczytam ich sygnatury: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2023) 636; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2024) 2, 3, 4, 5 i 8; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2024) 1, 6, 7 i 9. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Czy są sprzeciw? Nie widzę, nie słyszę. **Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodząc do pkt II, rozpatrzymy w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 92/106/EWG w odniesieniu do ram wsparcia na rzecz transportu intermodalnego towarów oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1056 w odniesieniu do obliczania oszczędności kosztów zewnętrznych i generowania danych zagregowanych (COM(2023) 702 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP.

Rząd reprezentuje dzisiaj pan minister Piotr Malepszak, sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury. Witam serdecznie pana ministra i bardzo pana proszę o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Piotr Malepszak:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, nowelizacja dyrektywy PE dotycząca tzw. transportu intermodalnego porządkuje pewne kwestie związane z nomenklaturą, jeśli chodzi o określenie, czym dokładnie jest transport intermodalny. Zasadniczo mówimy o transporcie związanym z przewiezieniem, najprościej mówiąc, pewnej określonej masy ładunku różnymi środkami transportu. W tym przypadku, w tej nowelizacji skupiamy się głównie na próbie zwiększenia udziału transportów niskoemisyjnych, myśląc o transporcie głównie kolejowym i morskim, jak również śródlądowym. Patrząc bowiem na całościowy obrazek, jeśli chodzi o transport w ramach UE, czego odzwierciedleniem w dużej mierze jest także transport w Polsce, mamy bardzo dużą nierównowagę, jeśli chodzi o przewożoną masę i pracę eksploatacyjną w różnych rodzajach transportu, z naciskiem na zdecydowaną przewagę w transporcie drogowym.

Patrząc bezpośrednio na pewne liczby, w Polsce transport drogowy odpowiada za ok. 90% przewożonej masy towarowej, transport kolejowy – ok. 10%. Różnie kształtuje się ta kwestia w krajach europejskich, w krajach o najbardziej rozwiniętym transporcie niskoemisyjnym, takich jak Szwajcaria czy Austria, gdzie dodatkowe regulacje krajowe powodują, że transport niskoemisyjny ma znacznie wyższy udział. Te udziały rynkowe wynoszą nawet 40–50%. W skali europejskiej generalnie transport drogowy jest transportem, który zdecydowanie jest pod względem masy, pracy eksploatacyjnej i pracy przewozowej transportem dominującym. Stąd tego typu działania, jak ta nowelizacja dyrektywy, próbują przenosić przynajmniej część ładunków do transportu niskoemisyjnego, regulując pewne kwestie związane ze zwiększaniem udziału transportu niskoemisyjnego, szczególnie w przewozach na długie dystanse. Ale tutaj – warte też jest podkreślenia – nie zakazują używania transportu drogowego, szczególnie w tzw. procesie ostatniej mili. Chociaż to pojęcie może być trochę mylne, bo nie ma tu takiego znaczącego ograniczenia, żeby transport drogowy mógł realizować przewóz ładunków w ramach transportu intermodalnego na bardzo krótkim odcinku. Mówimy tu nawet o odcinkach powyżej 100 km.

Stąd, patrząc od strony liczb, ta dyrektywa jest elementem porządkującym nomenklaturę, jest elementem zachęcającym do przechodzenia do transportu intermodalnego, jednak nie precyzuje konkretnie dla krajów członkowskich, w jaki sposób muszą osiągnąć zakładane cele związane ze zwiększaniem udziału transportów niskoemisyjnych.

W przedstawionych korzyściach wynikających z wprowadzenia nowelizacji mamy w latach 2050… łączne korzyści wynikające ze zmian szacowane na 20 mld euro, z czego ograniczenie kosztów zewnętrznych funkcjonowania transportu, czyli tych niekorzystnych elementów związanych z transportem, jak hałas, zanieczyszczenie powietrza szacowane są na kwotę ok. 15 mld euro.

W wydaniu polskim, gdybyśmy popatrzyli na polski rynek transportu, transport intermodalny jest realizowany szczególnie w wydaniu kolejowym, jednak nie jest to znaczący udział nawet w masie towarów przewożonych przez polską kolej. W ubiegłych latach ten poziom kształtował się w wysokości ok. 10% łącznej masy towarów przewożonych koleją, to jest poziom ok. 20–25 mln ton. W całej masie towarowej kolei wynoszącej w przedziale 200–250 mln ton, a gdy popatrzymy na cały transport w wydaniu całościowym, kolejowy, rurociągowym i drogowym mówimy o masach, wolumenach na poziomie ponad 2 mld ton. Stąd te zachęty są elementem, który ma nas przybliżać do próby – podkreślam jeszcze raz –przeniesienia części wolumenu towarowego szczególnie na tory, chociaż podkreślę bardzo wyraźnie, że te działania dotychczasowe nie mają takiego wyraźnego sukcesu, który moglibyśmy przypisać konkretnym przeniesieniom dużych wolumenów.

Jeśli chodzi o jeszcze kilka dodatkowych liczb, to w wydaniu polskim te tzw. ulgi intermodalne, stosowane na kolei dla przewozów intermodalnych, to jest kwota w przedziale ok. 40–45 mln zł rocznie, ulgi dla przewoźników korzystających z transportu intermodalnego, którzy mają obniżone stawki dostępu do infrastruktury kolejowej z tego tytułu. Zatem, tak jak powiedziałem, nie mówimy tu na razie o znaczących wolumenach.

Komisja Europejska zaproponowała trzy warianty nowelizacji tej dyrektywy, przy czym wybrano tzw. wariant B, w myśl którego państwa członkowskie wprowadzają ele-

menty wsparcia, jednak nie jest ściśle narzucone, jakie działania mają być przez kraje członkowskie w ramach tych elementów wsparcia przeprowadzone. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Rafał Bochenek. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Rafał Bochenek (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni panie i panowie posłowie, przedmiotowy wniosek dotyczy zmiany dyrektywy 92/106/EWG, a także nowelizacji rozporządzenia 2020/1056. Są to przepisy, które obowiązują już stosunkowo długo. Nawiązując do wypowiedzi mojego przedmówcy, być może stąd w wielu krajach jest ich niska efektywność. Były próby nowelizacji tych przepisów dwukrotnie, bodajże w 1998 i w 2017 r. Niestety bezskuteczne. To jest kolejne podejście do zmiany tychże przepisów. A celem jest oczywiście zwiększenie konkurencyjności transportu intermodalnego, tzw. kombinowanego, i zwiększenie jednorodności środków wsparcia stosowanych przez poszczególne państwa członkowskie. Transport intermodalny to jest taki transport, w ramach którego korzystamy z różnego rodzaju transportu, zwłaszcza jeżeli chodzi o transport transgraniczny, z przewagą oczywiście żeglugi, kolei, żeglugi śródlądowej, morskiej. Natomiast udział transportu drogowego jest mocno ograniczony. Teraz chyba, jeżeli pan minister może mnie poprawić, to do 100 km. Celem tych przepisów jest zwiększenie udziału również transportu docelowo drogowego.

Generalnie celem tego typu regulacji, tak jak już wcześniej powiedziałem, jest zwiększenie konkurencyjności transportu intermodalnego kombinowanego. Transport ten przyczynia się do odciążenia dróg publicznych, jeżeli chodzi o transport ładunków transgranicznych na odcinkach transgranicznych. Przyczynia się również do zmniejszenia zanieczyszczeń. Jest niskoemisyjny, bardziej ekologiczny. Jest, można powiedzieć, transportem względnie szybkim, realizowanym od drzwi do drzwi.

Proponowane zmiany zakładają wiele zmian, m.in. ogólnounijne zwolnienie pojazdów w ramach transportu kombinowanego z krajowych zakazów używania pojazdów obowiązujących w weekendy i dni ustawowo wolne od pracy, zobowiązanie państw członkowskich do przeanalizowania istniejących środków oraz rozszerzenia lub ustanowienia nowych krajowych ram polityki na potrzeby upowszechniania transportu intermodalnego, przyjęcie celu ogólnej redukcji kosztów transportu kombinowanego o 10% w każdym państwie członkowskim, utworzenie nowych połączeń między terminalami, które dotychczas nie były połączone. Tak jak już wcześniej zwracano na to uwagę, pan minister powiedział to jasno, kraje członkowskie w ramach wdrażania tych zmian będą mogły same wybrać środki, jakie uznają za najbardziej efektywne, które będą realizowały założenia tej dyrektywy.

To chyba najważniejsze zmiany. To, co warte odnotowania w kontekście procedowanych zmian, to również, panie przewodniczący, naruszenie terminów ustawowych w zakresie przekazywania dokumentów przez Radę Ministrów do Komisji, ponieważ te dokumenty powinny wpłynąć do 29 grudnia 2023 r. Niestety ten dokument wpłynął dopiero 17 stycznia, czyli prawie trzy tygodnie po terminie. Komisja do Spraw Unii Europejskiej miała czas do zaopiniowania przedmiotowego dokumentu do 29 stycznia br. Dzisiaj już jest luty, jesteśmy mocno w niedoczasie i po czasie. W związku z tym taka moja sugestia i prośba, żeby w przyszłości terminy ustawowe, regulaminowe były dotrzymywane. To wszystko z mojej strony. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos w sprawie tego dokumentu? Nie widzę zgłoszeń do dyskusji. Zatem ją zamykam. Chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu dokument o sygnaturze COM(2023) 702 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowi-**

sko rządu. Czy są sprzeciwy? Nie widzę sprzeciwów. Zatem stwierdzam, że przyjęliśmy konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II. Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pkt III. Przechodzimy do rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) (ST 9728/22 INIT; ST 9728/22 ADD 1) z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski (COM(2023) 745 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd dzisiaj reprezentuje pan minister Jan Szyszko, sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Witam serdecznie pana ministra. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Jan Szyszko:

Dzień dobry. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie i panowie posłowie, „Krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności" to program, który składa się z 56 inwestycji i 55 reform. Wzmocni polską gospodarkę oraz sprawi, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy. Zgodnie z celami UE znaczna część budżetu zostanie przeznaczona na cele klimatyczne oraz na transformację cyfrową. Rewizja KPO wynika ze zmiany rozporządzenia ustanawiającego instrument na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności, które weszło w marcu 2023 r. Jest obowiązkowa do przeprowadzenia ze względu na konieczność zaprogramowania działań dotyczących REPowerEU.

Rewizja KPO obejmuje zaprogramowanie wsparcia w ramach nowego instrumentu, to jest rzeczonego REPowerEU, którego głównym celem jest uniezależnienie Europy od rosyjskich paliw kopalnych przed 2030 r. Jest ona również okazją do urealnienia planowanych do realizacji w ramach KPO działań, ale stanowi też podstawę do dostosowania części dotacyjnej programu do zaktualizowanej jego wartości.

W dniu 31 sierpnia 2023 r. nastąpiło formalne przekazanie wniosku o rewizję do Komisji Europejskiej. Wniosek ma formę *addendum* do KPO. Jest to dokument obejmujący propozycję zmian w dotychczasowym planie odbudowy oraz nowy rozdział poświęcony właśnie REPowerEU. We wszystkie etapy prac nad *addendum* oraz dialog z Komisją Europejską zaangażowani byli urzędnicy z resortów zgłaszających zmiany do KPO, a część z nich uczestniczyła również w rozmowach z Komisją Europejską prowadzonych na szczeblu głównych negocjatorów.

Projekt zmienionego KPO jako dokument rządowy poddany został szerokim konsultacjom, w tym m.in. z partnerami społecznymi, gospodarczymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, które trwały od 18 kwietnia do 9 maja ubiegłego roku. Dodatkowe propozycje zmian zostały omówione i przedyskutowane na posiedzeniu Komitetu Monitorującego 17 maja 2023 r.

We wrześniu 2023 r. rozpoczęto dialog formalny z Komisją Europejską. Negocjacje były prowadzone przez MFiPR przy współudziale właściwych dla danego obszaru tematycznego resortów. 21 listopada Komisja Europejska wydała pozytywną opinię na temat zmienionego KPO i rozdziału REPowerEU. 14 grudnia minister Pełczyńska-Nałęcz podpisała i wysłała do Brukseli aneks do umów z Komisją Europejską. Ten aneks został następnie podpisany 19 grudnia, co po pierwsze, zakończyło proces zatwierdzania rewizji KPO, a następnie umożliwiło przekazanie Polsce 20% zaliczki na REPowerEU, to jest ok. 5 mld euro. Te pieniądze spłynęły do Polski 28 grudnia.

Dzięki rewizji budżet KPO wzrośnie o ponad 25 mld euro, w tym 2,7 mld euro dotacji na rozdział REPowerEU. Obecnie budżet KPO wynosi 59,8 mld euro, z czego 25 mld to wsparcie bezzwrotne w formie grantów. Tyle z mojej strony informacji na ten temat. Czekam na państwa pytania, odniesienia. Dziękuję za możliwość przedstawienia tego sprawozdania.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Marek Krząkała. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Marek Krząkała (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Omawiany dokument jest niezwykle istotny i ciekawy, bo dotyczy zmiany decyzji wykonawczej w sprawie zatwierdzenia oceny KPO i zwiększenia odporności Polski. Z kilku powodów jest dosyć istotny. Po pierwsze, po miesiącach i latach negocjacji uruchamia on, po przeprowadzeniu oczywiście rewizji KPO, środki dla Polski w części dotacyjnej i pożyczkowej, blisko 60 mld euro. Pan minister powiedział – wzrost o 25 mld. Dokładnie to jest wzrost o 25,7 mld euro. Efektem jest to, że została już wypłacona zaliczka, była decyzja o wypłacie 5 mld euro.

Po drugie, dokument ten prezentuje szczegółowo kamienie milowe. Opisy są uaktualnione i przedstawione w postaci komponentów. Te komponenty dotyczą odporności i konkurencyjności gospodarki, zielonej energii, transformacji cyfrowej, dostępu do ochrony zdrowia, inteligentnej mobilności czy też najważniejszego punktu – rozdziału REPowerEU jako odpowiedź na wojnę w Ukrainie i uniezależnienie UE od rosyjskich surowców do 2030 r. Jednym słowem, chcemy przyspieszyć transformację energetyczną, stąd ten rozdział.

Dokument również szczegółowo przedstawia zalety dla gospodarki poprzez chociażby zwiększenie środków na innowacyjność, badania naukowe. Niestety dane dla Polski nie są najciekawsze, bo jeżeli chociażby chodzi o nasze zdolności innowacyjne, to one się utrzymują na poziomie 1,4% PKB, podczas gdy średnia unijna wynosi 2,3% PKB.

Jeżeli chodzi o gospodarkę, mowa jest również o tym, żeby Polska polepszyła swój klimat inwestycyjny, a także zwiększyła chociażby aktywność zawodową, czy to kobiet, czy osób z niepełnosprawnościami, czy o niskich kwalifikacjach, bo niestety ciągle odbiegamy od średniej unijnej. Warto chyba przypomnieć, że Polska jednak straciła trzy lata na wydanie tych środków KPO. Celem KPO było przede wszystkim wzmocnienie gospodarki po pandemii, tworzenie przewagi konkurencyjnej i niestety poprzednicy mają na sumieniu to, że tych środków nie uruchomili.

Jeżeli chodzi o sam rozdział REPowerEU, to zawiera on oceny działania pod kątem zasady „nie czyń poważnych szkód środowisku". Jest to moim zdaniem o tyle istotne, że jest to zgodne z osiągnięciem celów klimatycznych do 2030 r. i neutralności klimatycznej do 2050 r. Była o tym mowa na poprzednim posiedzeniu Komisji. Jeżeli chodzi o główne przesłanie, to dokument służy poprawie naszego bezpieczeństwa energetycznego. Mówię o rozdziale REPowerEU. I na szczęście te projekty – niech mnie pan minister poprawi – ale te projekty są objęte dłuższą perspektywą, a nie tylko tą kilkuletnią.

Warto chyba jeszcze zwrócić uwagę na ocenę ratingową. Sam plan KPO został oceniony na ocenę A, natomiast jeżeli chodzi o kalkulacje kosztów, to one są w ocenie Komisji na poziomie B.

Stanowisko rządu przedstawił pan minister. Rząd popiera te zmiany. Należy jeszcze raz podkreślić, że to sukces, że te środki zostały odblokowane i jest już zaliczka w postaci tych 5 mld euro. Natomiast pytanie do pana ministra, jeżeli mogę przejść do tej części, panie przewodniczący, to chciałbym zapytać, po pierwsze, o ocenę wykorzystania tych środków wobec utraty tych trzech lat. Bo mamy poślizg na samym starcie. Po drugie, chciałbym zapytać, może pan minister ma wiedzę, jak to jest z firmami, które teraz będą te środki przerabiać. Ich liczba na rynku polskim nie wzrośnie. Pytanie, czy po prostu zdążą przetworzyć te środki. Może pan ma większą wiedzę niż ja. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan poseł już zadał pierwsze pytanie, w związku z tym oficjalnie otwieram dyskusję. Czy są inne osoby zainteresowane udziałem w tej dyskusji? Nie widzę zgłoszeń. Ja tylko dołączę swoje pytanie, jakby rozszerzając, bo widzimy doniesienia prasowe dotyczące ewentualnych postulatów ze strony polskiej, podjęcia działań dotyczących wydłużenia funkcjonowania programu Funduszu Odbudowy. Czy takie działania faktycznie są podejmowane i czy będzie szansa na przesunięcie terminu realizacji, zakończenia tego całego funduszu poza rok 2026? Panie ministrze.

Sekretarz stanu w MFiPR Jan Szyszko:

Dziękuję bardzo za pytania. Z przyjemnością się do nich odniosę. Dotychczas w ramach KPO uruchomiono czy uruchamiane jest 27 z 55 inwestycji, natomiast nie było dotychczas finansowania z UE na te inwestycje. Ono dopiero ostatnio spłynęło. Tak że mamy naprawdę bardzo duże rzeczywiście, tak jak pan poseł zauważył, zaległości jako Polska. To stwarza ogromne wyzwanie dla tego rządu, aby te zaległości nadrobić. Swoją drogą, dodam, patrząc na to, jak krajowe plany odbudowy wyglądają w przypadku innych państw, wynik negocjacji, czyli kształt polskiego KPO, jest jednym z najbardziej ambitnych w całej UE, jeżeli nie najbardziej ambitnym w całej UE. To jest stan faktyczny, z którym ten rząd mierzy się na starcie. Wymaganie, któremu musi sprostać.

Oczywiście przed nami, jesteśmy w trakcie, MFiPR koordynuje międzyresortowe konsultacje, w których od każdego z resortów zbieramy w tym momencie informacje na temat potrzeb, oczekiwań, oceny reform i inwestycji zawartych w KPO dotychczas pod kątem ewentualnej renegocjacji KPO. Priorytetem resortu i rządu jest to, by te pieniądze nie rozdać, a zainwestować. Zrobić to jak najmądrzej. To wymaga, można to powiedzieć z dużą dozą prawdopodobieństwa, zmian w kontekście tego, co było do tej pory. Zmian również w części pożyczkowej, w której często zapisane inwestycje mogą wymagać reewaluacji po trzech czy ponad dwóch latach stagnacji w sprawie realizacji KPO. Tak że to się będzie toczyło w najbliższym czasie. Plan jest taki, by w ciągu najbliższych kilku tygodni skoordynować właśnie te postulaty i propozycje zmian i rewizji w ramach KPO, i przedstawić to oczywiście do akceptacji, ostatecznej decyzji premiera Donalda Tuska. To oczywiście będzie się działo i stosowanie będziemy o tym procesie informować.

Natomiast absolutnie nie podlega wątpliwości to, że w tym momencie, w którym jesteśmy, wymagane jest świeże spojrzenie i ewaluacja, co nie jest możliwe zwłaszcza pod kątem beneficjentów, tego by te pieniądze zainwestować w sposób mądry. To jest pierwsza część mojej odpowiedzi.

Teraz, odpowiadając na pytanie pana przewodniczącego dotyczące wydłużenia obowiązywania KPO, czy właściwiej byłoby powiedzieć – rozporządzenia o Funduszu Odbudowy, bo to jest przepis ogólnounijny. W tym momencie to jest koniec 2026 r., ale różne obwarowania formalne, techniczne, powodują, że to jest tak naprawdę sierpień, a nie koniec roku, kiedy musimy zdążyć z reformami i inwestycjami. Ta debata na szczeblu unijnym się toczy. Państw, które chcą wydłużenia KPO, jest więcej niż kilka, bo mierzą się również u siebie z problemami wdrożeniowymi. Natomiast za wcześnie jest w tym momencie mówić, czy do takiego wydłużenia dojdzie, czy nie. Decyzja i oficjalny komunikat ze strony Komisji Europejskiej w tej chwili jest taki, że na razie tego wydłużenia nie ma. Wydaje mi się też, że z punktu widzenia celów negocjacyjnych czy postulatów wydłużania efektywniej jest zgłaszać takie postulaty bliżej daty roku 2025 czy 2026, w którym będziemy wiedzieli już dokładnie, ile uda się nadrobić przez ten okres, który mamy, a jakie wyzwania będą przed nami. Natomiast to jest oczywiście decyzja do podjęcia na szczeblu rządowym w przyszłości, ale też szerokounijna. Tyle więc w tej sprawie.

Oczywiście w sytuacji głębokiego opóźnienia, w której się znajdujemy, im więcej czasu będziemy mieli, tym lepiej. Stąd tak intensywnie pracujemy w tej chwili nad realizacją i ewentualną renegocjacją KPO. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Czy są inne głosy w dyskusji? Pytania? Pan przewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie ministrze, z takim pytaniem, jeśliby pan przybliżył nam teraz kalendarium działań w sprawie wniosku o płatność, bo wiemy, że mamy realizację tej części zaliczkowej, tych 5 mld euro z wniosku złożonego jeszcze przez rząd pana premiera Mateusza Morawieckiego i decyzji zaakceptowanej na Ecofinie w grudniu jeszcze za poprzedniego rządu. Państwo te pieniądze, można powiedzieć, otrzymaliście w spadku, z czego się cieszymy, bo te pieniądze mogą służyć rozpoczęciu

realizacji planów. Natomiast była też zapowiedź złożenia wniosku o pierwszą transzę właściwej płatności.

Mam w związku z tym pytanie: Czy taki wniosek został złożony? Jeżeli tak, to kiedy został złożony i jaką kwotę pierwszej płatności w tej chwili obejmuje? Na jakim poziomie jest realizowany dialog związany z kwestią, która nas zablokowała w możliwości złożenia tego wniosku, to znaczy interpretacji Komisji Europejskiej, że rzekomo nie są wykonane kamienie milowe z zakresu praworządności? Nie przypominam sobie, żeby w tym obszarze nastąpiła jakakolwiek zmiana legislacyjna. W związku z tym chciałbym wiedzieć, jaki państwo macie pomysł na rozwiązanie tej sprawy i jak w tej chwili wygląda kalendarium terminów biegnących w tej sprawie. Pytam o to z życzliwości, bo chciałbym, żeby Polska i obywatele jak najszybciej uzyskali te pieniądze, niezależnie od tego, czy rządzi rząd Zjednoczonej Prawicy, czy rząd Donalda Tuska. To są pieniądze, które mają służyć naszym obywatelom, więc chciałbym wiedzieć, jak w tej chwili państwo planujecie działania w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie ministrze.

Sekretarz stanu w MFiPR Jan Szyszko:

Bardzo dziękuję za życzliwe pytania. Postaram się w takim razie życzliwie odpowiedzieć. Muszę niestety zacząć od pewnego nawiązania do mojej pierwszej wypowiedzi. Ten wniosek czy aneks dotyczący REPowerEU został wysłany do Brukseli 14 grudnia, czyli dzień po objęciu funkcji przez minister Pełczyńską-Nałęcz. To, wydaje mi się, jest ważne zaznaczenie. Już dzień później – 15 grudnia – do Komisji Europejskiej został wysłany pierwszy wniosek o właściwą płatność. Jego wartość to jest 6,9 mld euro, czyli ponad 31 mld zł, w tym części dotacyjnej to jest prawie 2,8 mld zł, czyli 12,4 mld zł. Komisja Europejska ma około dwa i pół miesiąca na ocenę formalną tego wniosku, a wypłata środków z pierwszego wniosku o płatność spodziewana jest w drugim kwartale tego roku. Zgodnie z doniesieniami, o których mówiliśmy – mówię tu o członkach kierownictwa MFiPR – złożenie do Komisji Europejskiej drugiego i trzeciego wniosku o płatność planowane jest do końca drugiego kwartału 2024 r. W ramach drugiego wniosku o płatność łącznie spodziewany napływ to jest ok. 6,3 mld euro, czyli ok. 28,3 mld zł, w tym w ramach dotacji ok. 3,1 mld euro, czyli ok. 13,9 mld zł oraz ok. 3,2 mld euro, czyli ok. 14,4 mld zł w ramach pożyczek.

Później, w drugiej połowie roku czy na koniec roku planujemy wysłanie kolejnych wniosków o płatność. To jest plan na perspektywę – nazwałbym – średnioterminową. Również raz jeszcze powołam się na doniesienia medialne i to, co jest obecne w przestrzeni publicznej, rozmowy z Komisją Europejską toczą się na różnych szczeblach, w tym najwyższych. Minister funduszy i polityki regionalnej wczoraj i przedwczoraj była na nieformalnym szczycie ministrów do spraw spójności, który odbywał się w ramach belgijskiej prezydencji w Mons. Poruszano tam tematy z wszelkiego zakresu polityki rozwojowej, które obejmowały rozmowy na temat przyszłości polityki spójności, bo to jest ta kwestia, która jest w żywotnym interesie państwowym, zdecydowanie ponadpartyjnym, żebyśmy uzyskali jak najwięcej środków ze zmieniającej się polityki spójności. Ale były też dyskusje na temat KPO, jego wniosków czy spostrzeżeń z realizacji tego też z innych państw. Jak wiadomo, inni ministrowie odpowiedzialni za reformy w ramach KPO prowadzą rozmowy z Komisją Europejską w swoim zakresie obowiązków. Myślę, że ogólnie można nazwać przebieg czy atmosferę i uzgodnienia z tych rozmów jako pozytywne i rokujące. Ale to są też rzeczy dostępne jak najbardziej w opinii publicznej. Tu nie ma żadnych tajemnic. Spodziewamy się, że w przewidywalnej przyszłości już będziemy mieli formalną informację ze strony Komisji Europejskiej dotyczącą realizacji kolejnych wniosków o płatność. Na tym bym zakończył tę odpowiedź. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne pytania, głosy? Nie widzę. Zamykam zatem dyskusję w tym punkcie. Proponuję następującą konkluzję**: Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w try-**

bie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu dokument o sygnaturze COM(2023) 745 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu. Czy są sprzeciwy? Nie widzę. Stwierdzam zatem, że przyjęliśmy konkluzję. Zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, w którym również rząd jest reprezentowany przez pana ministra Jana Szyszko. To jest rozpatrzenie w trybie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022) 71 wersja ostateczna) i odnoszącej się do niego informacji rządu. Przypomnę, że Komisja zajmowała się tym dokumentem w maju 2022 r., natomiast 31 stycznia br. rząd przekazał do Komisji aktualizację projektu stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

Panie ministrze, oddaję głos.

Sekretarz stanu w MFiPR Jan Szyszko:

Raz jeszcze dziękuję. Przedmiotem rozpatrzenia jest projekt dyrektywy PE i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 COM(2022) 71 wersja ostateczna. Projekt dyrektywy w sprawie należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw przewiduje ustanowienie przepisów nakładających na określone grupy przedsiębiorstw obowiązki stosowania należytej staranności w prowadzonej działalności biznesowej. To jest w gruncie rzeczy bardzo prokonsumencka propozycja. Należyta staranność jest rozumiana jako proces oparty na analizie ryzyka, którą przedsiębiorstwa powinny przeprowadzać w celu identyfikacji faktycznych, ale też potencjalnych negatywnych skutków prowadzonej przez siebie działalności, a także w celu zapobiegania negatywnym skutkom powstającym lub mogącym powstać w wyniku ich działalności, zarówno podstawowej działalności przedsiębiorstwa, jak też w łańcuchu dostaw, a także w innych relacjach biznesowych. Dotyczy ona też łagodzenia tychże negatywnych skutków. W Polsce dyrektywa jest wyczekiwana przez wiele środowisk, w szczególności organizacji pozarządowych działających na polu ochrony praw człowieka, gdyż dotychczasowe dobrowolne działania przedsiębiorstw w zakresie należytej staranności oraz przepisy dotyczące raportowania informacji niefinansowych nie doprowadziły do poprawy sytuacji, jeśli chodzi o poszanowanie praw człowieka i wdrażanie przepisów w zakresie ochrony środowiska w poszczególnych sektorach. Przepisy dyrektywy nałożą na największe przedsiębiorstwa określone obowiązki, należy jednak zauważyć, że świadomość dotycząca procesów należytej staranności jest wśród dużych firm coraz większa. To wynika m.in. z już obowiązujących przepisów w zakresie raportowania zrównoważonego rozwoju.

Co do stanowiska rządu RP, to stanowisko wobec projektu dyrektywy zostało przyjęte 14 kwietnia 2022 r., jak już wspominał pan przewodniczący. 14 kwietnia 2020 r. przyjął je Komitet do Spraw Europejskich Rady Ministrów. Rząd pozytywnie odniósł się do zaproponowanego przez Komisję Europejską projektu dyrektywy. 24 stycznia 2024 r. na KSE został przekazany projekt aktualizacji stanowiska rządu, w którym zaproponowano utrzymanie pozytywnego stanowiska w odniesieniu do wersji projektu będącego wynikiem kompromisu PE i Rady UE. Ten kompromis osiągnięto 14 grudnia 2023 r. KSE przyjął przedstawioną przez MFiPR propozycję zmienionej treści stanowiska rządu.

W wyniku wprowadzonych zmian aktualny projekt dyrektywy w jasny sposób określa zakres przedsiębiorstw, które będą podlegały wynikającym z niej obowiązkom. W sposób przejrzysty określono zadania przedsiębiorstw i organów nadzorczych, jak również przebieg procesów należytej staranności. Ważną zmianą jest wzmocnienie pozycji interesariuszy oraz zapewnienie wsparcia dla MŚP, w tym możliwości wsparcia finansowego.

Tylko dodam, że to jest projekt, który bardzo leży też w interesie polskich małych i średnich firm, które często są częścią łańcucha dostaw firm z innych krajów, np. firm niemieckich czy francuskich. Wobec polskich firm wtedy de facto stosowane są przepisy krajowe, niemiecki lub francuskie, co bardzo komplikuje im życie. Ta dyrektywa ujed-

nolica przepisy dla całej Europy i wprowadza, stosując kalkę z unijnego języka, równe pole gry czy równe szanse dla firm z różnych państw.

Wobec tego i wobec całej bogatej już historii tej propozycji i na tej Komisji, w pracach rządowych, wnoszę o przyjęcie przez Komisję sejmową aktualizacji stanowiska rządu dotyczącej tej dyrektywy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą jest tutaj także Marek Krząkała. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Poseł Marek Krząkała (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jak wspomniał pan minister, ten wniosek dotyczy dyrektywy nakładającej na przedsiębiorstwa, a wielkość przedsiębiorstw jest określona szczegółowo, podobnie jak ich zakres działalności, w punktach. Chodzi o przedsiębiorstwa, które zatrudniają albo ponad 500 osób i mają dochody rzędu 150 mln euro, albo 250 osób i tam chyba jest przychód netto ponad 40 mln. Chodzi przede wszystkim o te duże przedsiębiorstwa. Mają się kierować przepisami, których przestrzeganie ma na celu, po pierwsze, poprawić poszanowanie praw pracowniczych, a co za tym idzie praw człowieka, po drugie, zwiększyć ochronę środowiska, przestrzegając zasad prowadzących do osiągnięcia neutralności klimatycznej, i po trzecie, przyczynić się do przejścia na gospodarkę zrównoważoną, wykorzystując potencjał jednolitego rynku UE.

Ciekawe jest uzasadnienie dokumentu, bo mowa jest tam o zagrożeniach życia i zdrowia, pracy przymusowej dzieci, wyzysku pracowników, degradacji środowiska naturalnego. To wszystko sprawia, że ta dyrektywa, ten wniosek jest bardzo potrzebny, bo okazuje się, że dobrowolne zachęty do tej pory nie przyniosły takich efektów, jak chcielibyśmy się spodziewać. Słusznie, że teraz będzie to pewnego rodzaju obowiązkiem.

Pan minister szczegółowo omówił ten dokument. Stanowisko rządu jest jednoznaczne. Jesteśmy i za poszanowaniem praw człowieka, i za ochroną środowiska. Ciekawe są liczby. Dotyczy to, jeżeli chodzi o polskie przedsiębiorstwa, ok. 700 firm, które obejmie ta dyrektywa. Ale, jak wspomniał pan minister, chodzi również o małe i średnie przedsiębiorstwa. I tu miałbym trzy pytania, jeżeli znowu pan przewodniczący pozwoli.

Może jeszcze tylko, jeżeli chodzi o stanowisko, opinię BAS na ten temat, Biuro Analiz Sejmowych zwraca uwagę na to, że ten wniosek dotyczący tej dyrektywy nie narusza zasady pomocniczości. Wskazuje też na doprecyzowanie stanowiska rządu. Poprzednio rząd też był za, ale chciał doprecyzować pewne pojęcia, które w tym dokumencie występowały.

Jeżeli chodzi o pytania, to w ocenie skutków gospodarczych – o tym wspomniał pan minister – jest obawa, że duże przedsiębiorstwa przerzucą koszty wdrożenia dyrektywy na małe i średnie. Jednak te małe i średnie znacznie gorzej się poruszają na rynku. Pytanie więc, jakie będą mechanizmy kontrolne i czy można jakoś tym małym i średnim przedsiębiorstwom pomóc i je wesprzeć. To pierwsze pytanie. Drugie: Ile czasu zajmie pana zdaniem dostosowanie prawa krajowego do tych nowych regulacji? I trzecie: W 2024 r. mija 15 lat od czasu, kiedy powstał zespół do spraw zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Może czas się pokusić o ocenę 15 lat działalności. Czy jest jakiś raport, sprawozdanie, jak ten zespół funkcjonował? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Otwieram zatem dyskusję i proszę pana ministra o ustosunkowanie się do tych pierwszych pytań.

Sekretarz stanu w MFiPR Jan Szyszko:

Dziękuję bardzo. MFiPR jest w trakcie przeprowadzania szczegółowej analizy dotyczącej wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Na ten moment na pewno widzimy pozytywny wpływ, który dotyczy tego, że małe i średnie polskie firmy, których są tysiące, które w tym momencie de facto podlegają przepisom w tym zakresie z państw, z których duże firmy, z którymi robią biznesy, pochodzą, czyli najczęściej to są przepisy niemieckie, często francuskie. W tym momencie będą mieli bardzo ujednolicone, jasne, zdefinio-

wane przepisy, które będą równe dla wszystkich. Natomiast ministerstwo w najbliższych tygodniach będzie przeprowadzać jeszcze bardziej szczegółową analizę dotyczącą ewentualnych kosztów, którą będziemy chcieli też przedstawić. Mam nadzieję, że tam już wszystkie szczegółowe odpowiedzi na pana pytania się znajdą. Na ten moment mogę jeszcze powiedzieć, że zgodnie z szacunkami Komisji Europejskiej z 2022 r. wymogami dyrektywy objętych zostanie ok. 9400 dużych firm w skali całej Europy, ale to będzie tylko 700 firm w Polsce. Na poziomie tych dużych firm ta dyrektywa, te przepisy będą więc proporcjonalnie mniej obciążające polski biznes niż innych państw.

Jeżeli chodzi o czas wejścia w życie, to są dwa lata od przegłosowania przez PE, czyli w tym momencie mówimy może o dwóch i pół roku, może o trzech latach od dzisiaj. To jest jeszcze dużo czasu.

Co do trzeciego pytania dotyczącego zespołów, gdyby pan mógł powtórzyć, bo przepraszam, umknęło mi.

Poseł Marek Krząkała (KO):

Wiem, że od 2009 r. istnieje zespół do spraw zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu. Mija 15 lat, od kiedy ten zespół funkcjonuje. Chciałem zapytać o ocenę prac tego zespołu. Czy jest na przykład w planie przygotowanie jakiegoś raportu o dorobku tych 15 lat?

Sekretarz stanu w MFiPR Jan Szyszko:

Muszę powiedzieć, że osobiście nie miałem okazji w szczegółach przyjrzeć się dorobkowi prac tego zespołu, natomiast po rozmowach na ten temat z wcześniejszymi dyrektorami departamentów w MFiPR i osobami zaangażowanymi jestem świadomy, że jest potrzeba zmian, dostosowań w najbliższym czasie. To jest pewnie jeden z celów, który sobie w ministerstwie zakładamy, zwłaszcza że przez 15 lat zmieniły się wyzwania, ale też zmieniły się standardy, do których dążymy. Ministerstwo ma bogaty dorobek pilnowania i dbania o bezpieczeństwo i dobre, bezpieczne warunki do pracy dla swoich pracowników. To są też standardy, które chcielibyśmy wdrażać dużo szerzej. To jest jedna z rzeczy, którą będziemy się chcieli zająć w najbliższym roku. Oczywiście pana posła zapraszamy i do rozmów, i do podzielenia się pomysłami. Jesteśmy bardzo otwarci.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Czy są inne głosy? Bardzo proszę.

Przedstawiciel i dyrektor wykonawczy United Nations Global Compact Network Poland, przedstawiciel UNOPS w Polsce Kamil Wyszkowski:

Dziękuję bardzo. Kamil Wyszkowski, doradca pana przewodniczącego Kobosko.

Na jedną istotną rzecz chciałbym zwrócić uwagę. Dyskutowany dokument i dyrektywy, które są podejmowane dzisiaj, stanowią część polityki ONZ, która dotyczy tzw. *sustainability*. Chcę też zwrócić uwagę, że mądre przygotowanie polskich firm do wytycznych, które stawia Komisja, to jest też gdzieś w tle tzw. dyplomacja ekonomiczna. Podam na konkretach. Wskazane w dokumencie w tle regulacje, chociażby normy ISO 26000 czy wytyczną dotyczącą biznesu i praw człowieka, czyli 10 zasad United Nations Global Compact, one są podstawą dla oceny, czy dany podmiot może być reputacyjnie brany pod uwagę, czy nie ma tam ryzyk dla tak ważnych procesów, jak chociażby międzynarodowe przetargi organizowane przez ONZ. Przypomnę, że w zeszłym roku to była kwota 29,6 mld dolarów. Udział Polski wyniósł 70 mln. Wcześniej to było zaledwie 5 mln. Ten udział wzrósł zaraz po wojnie w Ukrainie.

Warto byłoby rzeczywiście przy okazji też dyskusji wokół zespołu do spraw społecznej odpowiedzialności biznesu podjąć wysiłek i zastanowić się, jak strategicznie podejść do tematu dyplomacji ekonomicznej i przygotowań nie tylko tych 700 firm, o których pan minister słusznie powiedział, lecz także tych wszystkich firm, które są w łańcuchach dostaw owych 700 firm, plus, co warto zaznaczyć, tych wszystkich firm globalnych, które te wytyczne nie tylko planują spełniać, ale zwyczajnie, chcąc być na rynku europejskim, będą tymi regulacjami związane.

Teraz idąc dalej, to nie są tylko zamówienia publiczne międzynarodowe. Polskę powinny w szczególności interesować zamówienia publiczne ONZ-owskie, czy to Banku Światowego, czy EBI, EBOR, w kontekście odbudowy Ukrainy. Zwracam uwagę, że to jest absolutnie fundamentalna kwestia. Dopowiem tylko, dlaczego się w ogóle wypowiadam na ten temat. Jestem od niedawna szefem UNOPS. To jest ta agenda ONZ do spraw odbudowy, zajmująca się też koordynacją działań wokół międzynarodowych przetargów ONZ-owskich. Na tym się rzeczywiście całkiem nieźle znam. Na razie to przygotowanie polskiego biznesu jest słabiutkie. Pomimo wysiłku… To widać zwyczajnie na danych: jeżeli ten udział jest tak mizerny jak 70 mln przy skali 29 mld, to trzeba tę sytuację rzeczywiście poprawić. Nie będę wchodził w dyskusję jak, bo w tym pomogą dyrektywy europejskie, pomoże europejska taksonomia i w tym na pewno pomoże zespół, który jest w MFiPR, którego osiągnięcia znam i są liczne, dorzucę, bo byłem przy jego tworzeniu w 2009 r. i rzeczywiście…

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Poproszę o skracanie.

Przedstawiciel i dyrektor wykonawczy United Nations Global Compact Network Poland, przedstawiciel UNOPS w Polsce Kamil Wyszkowski:

Już, już skracam. Dobrze byłoby efekty jego prac zebrać razem i pokazać. Jeszcze tylko państwu dorzucę na koniec, że w kontekście banków rozwoju i działań, którymi mogą być zainteresowane polskie firmy, też przy okazji wydatkowania KPO w Polsce czy innych polityk europejskich, to jeżeli polskie firmy chcą być wykonawcą usług, które będą realizowane w trybie przetargów międzynarodowych, to zwyczajnie te trzy bloki dokumentów, jak wspomniałem na początku, czyli wytyczne OECD, 10 zasad UN Global Compact, czy wytyczne praw człowieka, to jest taka konstytucja. Bez tego po prostu kroku dalej się nie przejdzie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Więcej głosów nie widzę. Zamykam dyskusję. Dziękuję serdecznie panu ministrowi za obecność w tym punkcie. Przechodzimy zatem do konkluzji, którą chcę zaproponować o następującej treści: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 071 wersja ostateczna i odnoszącą się do niego informację rządu. Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Czy jest sprzeciw w tej sprawie? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Przyjęliśmy konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Pkt V dotyczy Rady ds. Zagranicznych, która odbędzie się 19 lutego 2024 r. Rozpatrzymy informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady.

Rząd reprezentuje dzisiaj pani minister Anna Radwan-Röhrenschef, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Anna Radwan-Röhrenschef:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, posłanki, to zaszczyt i przyjemność być tutaj dzisiaj z państwem. Część z państwa mnie zna i wie, że Komisja do Spraw Unii Europejskiej jest bardzo bliska mojemu sercu. Od 20 lat śledzę państwa działalność, więc tym bardziej jest to dla mnie zaszczyt być tu dzisiaj z państwem i przysłuchiwać się państwa pracy.

Wracając do porządku przedstawionego dzisiaj przez pana przewodniczącego, odniosę się do planu związanego z posiedzeniem Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w Brukseli 19 lutego. Wstępny porządek obrad posiedzenia Rady 19 lutego nie zawiera projektów aktów ustawodawczych, natomiast planowane są, myślę, że dla nas wszystkich ważne tematy. Pierwszym jest agresja Rosji wobec Ukrainy. Drugim tematem będzie sytuacja na Bliskim Wschodzie, trzecim Sahel. Warto też zaznaczyć, że w ramach spraw bieżących minister Sikorski zabierze głos w sprawie Białorusi.

Odnosząc się do punktu pierwszego planowanego programu Rady, podczas posiedzenia Rady tradycyjnie odbędzie się dyskusja dotycząca bieżącej sytuacji na Ukrainie oraz

wsparcia UE dla tego państwa. Przedstawiciel Polski zwróci uwagę na kilka ważnych rzeczy, które chciałabym zaznaczyć. Pierwsza ważna rzecz jest niezwykle istotna, to znaczy taka, że cele unijne powinny być cały czas i niezmienne takie, że pomoc Ukrainie musi być priorytetem dla UE. Pomoc w odzyskiwaniu integralności terytorialnej w uznawanych międzynarodowo granicach to jest coś, o czym będziemy mówić. Uważamy, że jest to warunek konieczny dla stabilności i pokoju w Europie. Wydaje mi się, że to jest akurat w tym miejscu oczywiste, że będziemy sygnalizować, że pomoc Ukrainie pozostaje priorytetem dla polityki zagranicznej polskiego rządu. Widzieliśmy to zresztą poprzez wizytę premiera Donalda Tuska czy ministra Radosława Sikorskiego w Kijowie. Myślę, że ważnym elementem i głosem z Warszawy będzie podkreślanie cały czas tego, że Unia musi pozostać liderem w mobilizowaniu społeczności międzynarodowej do okazywania wsparcia wojskowego, dyplomatycznego i gospodarczego dla Ukrainy.

To, co też na pewno państwo śledzicie i zauważacie, to jest to nieszczęsne mówienie o narracji zmęczenia Ukrainą i niespełnionych oczekiwań. Jest niezwykle ważne, żeby szczególnie w kontekście lutowej rocznicy wybuchu wojny podkreślać ukraińskie osiągnięcia. Myślę, że tutaj też apel do państwa posłów, żeby na to zwracać uwagę.

Polska podkreśli także kluczową kwestię związaną z pociągnięciem do odpowiedzialności zarówno Federacji Rosyjskiej jako państwa, jak i wszystkich indywidualnych sprawców zbrodni popełnianych przez siły rosyjskie na terytorium Ukrainy, a także wyegzekwowanie od państwa agresora pokrycia kosztów odbudowy Ukrainy.

Warto zaznaczyć, że z zadowoleniem przyjęliśmy decyzję Rady Europejskiej z lutego tego roku o uruchomieniu Instrumentu na rzecz Ukrainy, który zapewni stabilne i przewidywalne wsparcie finansowe ze strony UE. Oczywiście prace nad formalnym wejściem tego instrumentu trwają, ale powinny być zakończone do lutowego posiedzenia Rady ds. Zagranicznych, tak żeby pierwsze wypłaty z Instrumentu mogły nastąpić już w marcu.

Na lutowym posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych Polska będzie również dążyć do osiągnięcia konsensusu i przyjęcia przez Radę decyzji o uruchomieniu funduszu pomocy Ukrainie, to jest Ukraine Assistance Fund. Zgodnie z rekomendacją zawartą w konkluzjach Rady także Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz wojskowej misji szkoleniowej. To są dwa główne filary stanowiące ważne zobowiązania unijne w zakresie bezpieczeństwa naszego wschodniego sąsiada.

Ponadto w trakcie Rady podkreślimy konieczność prac w UE na rzecz zwiększenia zdolności produkcyjnych przemysłu zbrojeniowego UE. Wskazane tu jest wypracowanie wspólnego podejścia do tego tematu i podjęcia konkretnych działań nad metodami finansowania tego procesu na poziomie europejskim.

Ponadto w kwestii sankcji liczymy na szybkie przyjęcie 13. pakietu sankcji wobec Rosji. Powinno to nastąpić w terminie bliskim przypadającej niedługo drugiej rocznicy agresji Rosji na Ukrainę. Co warto zaznaczyć, podkreślamy, że to nie powinien być ostatni pakiet sankcji unijnych wobec Rosji.

Jeżeli chodzi o kwestię rozszerzenia, będziemy się także odnosić do konieczności wspierania przystąpienia Ukrainy do UE. Decyzja Rady Europejskiej z grudnia zeszłego roku w sprawie otwarcia negocjacji akcesyjnych z Ukrainą miała wymiar strategiczny i historyczny. Czas na konkrety. Liczymy na szybkie porozumienie przywódców UE w sprawie rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Ukrainą. Będziemy wspierać Ukrainę w dążeniu do tego, aby ten cel został osiągnięty jak najszybciej. Na pewno państwo też śledzą plany polskie i gotowość wspierania ukraińskiej administracji w procesie reform. O tym też będziemy mówić na planowanej Radzie. Za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej podejmujemy kroki w tym zakresie już od wielu lat. Będziemy także przypominać o konieczności kompleksowej odbudowy Ukrainy.

Polska stara się także o członkostwo w komitecie sterującym platformy koordynującej darczyńców. Wniosek o przyznanie naszemu krajowi statusu członka obserwatora został złożony w styczniu, więc liczymy na pozytywne rozpatrzenie. Tyle w kwestii Ukrainy.

Drugim punktem Rady będzie sytuacja na Bliskim Wschodzie. Kwestia Izraela i Gazy będzie na pewno dyskutowana. Polska zwróci uwagę, że w związku z katastrofalną sytuacją w strefie Gazy UE powinna działać w perspektywie krótko- i długookresowej.

Na pewno będziemy zwracać uwagę na kwestie nacisków na zawieszenie broni lub jakąkolwiek inną formę przerwy w działaniach wojennych. Jest to konieczne ze względu na katastrofalną sytuację humanitarną w strefie Gazy. Ponadto będziemy sprzeciwiać się wszelkim planom ponownego zajęcia lub zmniejszenia terytorium Gazy. Po wojnie Gaza musi być rządzona przez Palestyńczyków. Jeśli chodzi o niepożądaną perspektywę dalszego rozlania się i eskalacji na region Bliskiego Wschodu, to tutaj też uważnie się przyglądamy okupowanemu zachodniemu brzegowi.

Jeżeli chodzi o kwestię UNRWA, czyli United Nations Relief and Works Agency, aktualnie nie przewidujemy przekazania dalszych środków finansowych na rzecz UNRWA. Oczekujemy, że wyniki śledztwa w sprawie rzekomego udziału personelu tej organizacji w masakrze z października zdecydują i wtedy określimy jako Polska nasz dalszy wkład finansowy, ale to w oparciu o materiał dowodowy w tej sprawie.

Sahel. Jeżeli chodzi o kwestie związane z Sahelem, to na posiedzeniu Rady Polska zwróci uwagę, że ludność w tym regionie afrykańskim od lat cierpi z powodu poważnego kryzysu bezpieczeństwa i kryzysu humanitarnego. Będziemy też zwracać uwagę na to, że niestabilność i podatność Sahelu na kryzysy sprawia, że UE utrzymuje wysokie zainteresowanie sytuacją w tym regionie. Jest to ważna kwestia z punktu widzenia budowania odporności i radzenia sobie z kryzysami. O tym będzie też mowa na Radzie.

Ostatnia kwestia, kwestia Białorusi, tutaj w ramach spraw bieżących, czyli w ramach punktów, które nie są planowane w dyskusji, minister Radosław Sikorski zabierze głos w sprawie Białorusi w imieniu Polski oraz – myślę, że to ważne – również w imieniu państw podobnie myślących. Oczekujemy, że pogłębiona dyskusja na ten temat odbędzie się na kolejnych posiedzeniach Rady w marcu. Chcemy wyraźnie dać sygnał, potwierdzić, że Zachód nie zapomina o sprawach białoruskich, o łamaniu praw człowieka, więźniach politycznych, niszczeniu społeczeństwa obywatelskiego. Obecnie trwają zresztą prace nad konkluzjami Rady odnośnie do Białorusi. Warto przypomnieć, że to pierwsze tego typu prace od 2020 r. Konkluzje będą stanowić całościowe podsumowanie stanowiska państw członkowskich.

Myślę, że co też ważne dla państwa, to będziemy zwracać uwagę i apelować o to, żeby kwestie białoruskie były wysoko na agendzie unijnej. Jak długo na Białorusi będą trwały represje i będą łamane prawa człowieka, to w naszym interesie i obowiązku jest to, żebyśmy podtrzymywali ten temat na agendzie europejskiej. Ze szczególną troską podchodzimy do kwestii prześladowania przedstawicieli polskiej mniejszości narodowej. Przypominam, że jutro przypada pierwsza rocznica skazania Andrzeja Poczobuta na osiem lat więzienia. Jego uwolnienie pozostaje naszym priorytetem.

Szanowni państwo, z mojej strony to tyle. Bardzo dziękuję. Proszę o pytania.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, pani minister.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pan poseł Sellin jako pierwszy.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Szanowna pani minister, w związku z tym, że rzeczywiście ta Rada się zbiera na pięć dni przed okrągłą drugą rocznicą pełnoskalowej inwazji rosyjskiej na Ukrainę, więc pewnie ten temat, z tych trzech, które pani wymieniła, będzie dominować. W związku z tym mam takie pytanie, czy polski przedstawiciel na tym spotkaniu będzie zabiegał o zmniejszenie bądź w ogóle rezygnację z oporu Niemiec wobec planu skonfiskowania majątków rosyjskich i wszystkiego, co Rosja ma zamrożone w cywilizowanych krajach, i przekazania tych majątków Ukrainie. Na poprzedniej Komisji o tym rozmawialiśmy i jesteśmy ciekawi, jaka będzie aktywność Polski w tej sprawie.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Czy zbieramy pytania, czy mam odpowiedzieć, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Myślę, że zbierzemy pytania, pani minister.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, poproszę… A, zbierzemy. Przepraszam.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Zbierzemy.

Pan poseł Przydacz.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Bardzo dziękuję, szanowny panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowna pani minister, trzy punkty, trzy tematy. Zaczynając od końca, od spraw białoruskich. Rzeczywiście – rocznica skazania Andrzeja Poczobuta. W trakcie naszych rządów wielokrotnie staraliśmy się oddziaływać w sposób intensywny na reżim białoruski, tak aby wypuszczać więźniów politycznych. Kilku z nich – działaczki polonijne, nauczycielki z kilku miast białoruskich – udało nam się uwolnić, przewieźć do Polski. Niestety pan redaktor Poczobut ciągle pozostaje w izolacji. Mam pytanie. Jeśli tutaj, to bardzo proszę, jeśli nie, to na piśmie. Jakie konkretnie działania rząd w ostatnich dwóch miesiącach podjął celem uwolnienia redaktora Poczobuta? Jakie konkretnie działania podjął pan minister Sikorski czy też inni przedstawiciele rządu polskiego? Czy toczą się jakieś rozmowy? To punkt pierwszy.

Punkt drugi. Białoruś była po tych intensywnych protestach, złamanych przez reżim Aleksandra Łukaszenki, obejmowana pakietami sankcyjnymi. Czy rząd planuje zaproponować kolejne pakiety sankcyjne na Białoruś, chociażby w związku z utrzymywaniem w zamknięciu redaktora Poczobuta. Jeśli tak, to jakie to miałyby być podejmowane działania, jeśli chodzi o przyszłe pakiety sankcyjne. Nie mówię tu o sankcjach krajowych, ale o sankcjach unijnych.

Trzeci punkt. Zahaczyła pani minister w ramach rozmowy o sytuacji na Ukrainie także o relacje transatlantyckie. Korzystając z obecności pani wiceminister jako przedstawicielki MSZ, chciałbym zapytać o kwestię wizyty ministra Radosława Sikorskiego w Stanach Zjednoczonych. Potrzebnej wizyty, ważnej, zapowiadanej przecież przez samego ministra Sikorskiego na kilka dni, bo zdaje się, że minister Sikorski wskazywał, że ta wizyta ma się odbyć w dniach od 6 do 11 lutego, czyli to pięcio- czy sześciodniowa wizyta. Odwołana czy przełożona, jak wskazuje ministerstwo, z uwagi na wizytę Antony'ego Blinkena na Bliskim Wschodzie. Ale przypomnę, że Antony Blinken na Bliski Wschód poleciał na trzy czy cztery dni. Pozostałe dwa dni z tych sześciu zaplanowanych przez ministra Sikorskiego mogłyby spokojnie służyć właśnie m.in. godzinnemu spotkaniu z ministrem spraw zagranicznych. Pytanie więc, czy nie dało się znaleźć innego terminu w ramach tej zapowiadanej wizyty na spotkanie z Blinkenem. Ale jeszcze bardziej istotne dla mnie, jeśli byłaby pani minister uprzejma odpowiedzieć mi także na piśmie, jakie inne spotkania były planowane podczas tej planowanej sześciodniowej wizyty ministra Sikorskiego. Z własnego doświadczenia wiem, że takie wizyty sześciodniowe nie zamykają się tylko w jednym spotkaniu z Antonym Blinkenem, ale z całą pewnością były też inne spotkania. W moim przekonaniu warto spotykać się w kongresie. Zamiast tylko apelować publicznie, to jechać do kongresu i rozmawiać z demokratami, z republikanami. Czy były planowane takie spotkania? Jeśli tak, to czy zostały odwołane? Podobnie jeśli chodzi o samą najbliższą administrację prezydenta Bidena. Słowem, czy było planowane spotkanie z panem ministrem Sullivanem? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan przewodniczący.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Bardzo dziękuję. Z uwagą wysłuchałem pani minister i przedstawionej informacji. Ona była dość rytualna, muszę powiedzieć. To znaczy, była pełna pewnych oczywistości, co do których na szczęście w Polsce panuje konsensus polityczny. Co do tego, że należy wspierać Ukrainę, co do tego, że należy podnosić kwestię – cieszę się, że pan poseł Przydacz zadał to pytanie – gdzie ta kwestia jest dokładnie podnoszona, na jakich forach międzynarodowych, czy tylko na Radzie ds. Zagranicznych, w jakiej formule dotyczącej

mniejszości polskiej prześladowanej na Białorusi, w kwestii sytuacji na Bliskim Wschodzie. Dokonujemy też pewnej ogólnej oceny sytuacji, która też wydaje się wyważona i oczywista.

Natomiast to, czego mi brakuje w przedstawionej informacji, to jakiegoś pomysłu na to, jak wykorzystać Radę ds. Zagranicznych do realizacji celów polskiej polityki zagranicznej. Nie widzę nowego pomysłu. Cieszę się oczywiście, że niektóre elementy są kontynuowane, natomiast życzyłbym sobie, żeby nowy minister obejmujący funkcję wykorzystywał pierwsze tygodnie bardzo aktywnie na różnych forach międzynarodowych, zabiegając o polskie sprawy, a nie tylko kontynuując sprawy oczywiste, co do których nie ma sporu.

Chciałbym wiedzieć, czy na Radzie ds. Zagranicznych będzie podejmowana kwestia refundacji dla Polski wydatków poniesionych na kryzys uchodźczy na przykład w związku z atakiem Rosji na Ukrainę. Czy na tej Radzie ds. Zagranicznych będzie podjęta kwestia tego, dlaczego w rewizji wieloletnich ram finansowych nie znalazły się dodatkowe środki na European Peace Facility? Chciałbym wiedzieć, czy będą tam podejmowane inne kwestie dotyczące na przykład paktu migracyjnego, czy będziemy wyrażać swój sprzeciw wobec rozwiązań w pakcie migracyjnym, czy będą spotkania na marginesie, czy w jakąś koalicję wchodzimy z Niemcami i Francją, czy w jakąś koalicję wchodzimy z Grupą Wyszehradzką, czy podejmujemy temat rozszerzenia UE nie tylko o Ukrainę, Mołdawię i Gruzję, ale także o Bałkany Zachodnie. O Bałkanach Zachodnich zupełnie cisza przez ostatnie dwa miesiące. Nowa gałąź polskiej polityki zagranicznej zbudowana w ostatnich latach – słowem nie słyszę ze strony żadnego z licznych członków kierownictwa MSZ o tym, żeby ten element był aktywnie kontynuowany. Nie ma w tym zęba. Nie ma pomysłu, jak wykorzystać to forum do realizacji polskiej polityki zagranicznej. Czuję się tym po prostu rozczarowany. Chciałbym, żeby ten pomysł też był przedmiotem konsultacji na tej Komisji. Będę wdzięczny, jeśli pani minister przybliży mi nie oczywistości, co do których wszyscy się zgadzamy, tylko pomysł, jak minister Radosław Sikorski zamierza wykorzystywać Radę ds. Zagranicznych do realizacji polskich interesów narodowych.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Więcej zgłoszeń nie widzę. Zamykam zatem dyskusję. Jeżeli mogę prosić, to teraz nie będę udzielał głosu. Szanuję, że doradca przewodniczącego tej Komisji chce być tak aktywny, jestem dumny z tego faktu, ale tym razem pozwolę sobie nie oddawać głosu. Przejdziemy dalej, prosząc o odpowiedzi ze strony pani minister.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dziękuję państwu. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, tutaj z panem dyrektorem Piotrem Kobzą podzieliliśmy się pytaniami. Pan dyrektor jest dyrektorem Departamentu Polityki Zewnętrznej UE. Podpowiada mi, że zastępcą, żeby stało się to jasne.

Jeżeli chodzi o państwa uwagi, taką sugestię czy przytyk pana ministra w sprawie tego, że w tej agendzie nie ma fajerwerków, jeżeli dobrze czytam to w pana wypowiedzi, to wydaje mi się, że kwestia agresji Rosji wobec Ukrainy jest tak ważnym i mocnym punktem dla naszej polityki zagranicznej, że nie możemy tego odpuścić. Tak naprawdę w naszych rękach jest to, żeby pozostałe państwa członkowskie i nasi partnerzy europejscy też rozumieli skalę wyzwania i skalę problemu. Myślę, że pan minister lepiej niż ja wie ze swoich doświadczeń, że nie we wszystkich aspektach polityki europejskiej istnieje tak mocne przekonanie o tym, że wojna w Ukrainie jest teraz najbardziej kluczowym tematem naszej polityki zagranicznej. Więc pozwolę sobie nie zgodzić się z tą sugestią związaną z tym, że brak nam takich fajerwerków. Dobrze też wiemy, że Rada ma swoje ograniczone obszary debaty i dyskusji. Wydaje mi się, że kwestia Ukrainy jest teraz priorytetem naszego bezpieczeństwa. Tyle z mojej strony.

Panie przewodniczący, czy zezwala pan, żeby pan dyrektor odniósł się do pozostałych pytań?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Zewnętrznej Unii Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Piotr Kobza:

Dziękuję uprzejmie. Piotr Kobza, zastępca dyrektora Departamentu Polityki Zewnętrznej Unii Europejskiej w MSZ.

Pozwolę sobie przedstawić kilka uszczegółowień do tych pytań, które przez państwa posłów zostały zgłoszone. Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące zamrożonych aktywów i dalszych prac, to kilka rzeczy tu trzeba powiedzieć. Jedna jest taka, że w tej chwili jesteśmy w środku drogi negocjowania tego portfolio w UE. W tej chwili mamy – pozwolę sobie to tak ocenić – jako Polska sukces, ponieważ przeszliśmy przez pierwszy etap prac nad zamrożonymi aktywami rosyjskimi, to znaczy, udało się uzyskać porozumienie polityczne nad tzw. *windfall profits*, czyli nad wyodrębnieniem odsetek od aktywów, które są przechowywane przez instytucje finansowe na Zachodzie, głównie w Belgii. Jak państwo pamiętają, to jest ok. 200 mld dolarów. Jest to więc kwota niebagatelna. Jest zgoda polityczna na to, że te odsetki zostaną wykorzystane na odbudowę Ukrainy.

W tej chwili jesteśmy w procesie legislacyjnym. Ten proces legislacyjny w UE został podzielony na dwie części. Pierwsza z nich już się dokonała, to znaczy, wyodrębnienie tych odsetek. Druga będzie wymagała wniosku stałego przedstawiciela do Rady, aby te odsetki zostały przekazane na odbudowę Ukrainy. Jeszcze jesteśmy w tym momencie, że wysoki przedstawiciel Borrell tego wniosku do Rady nie przekazał, ale Polska naciska, żeby to się stało szybko.

Druga rzecz, która jest trudniejsza i która spotyka się z oporem wielu państw, ale też wielu prawników na Zachodzie, bo jeżeli mogę się pokusić o taką ocenę, to nie jest tylko kwestia polityki niemieckiej, bynajmniej, ale też wielu innych państw tzw. starej UE, które z wielką ostrożnością podchodzą do idei całościowej konfiskaty całych środków rosyjskich zamrożonych na Zachodzie, uważając, że wywoła to wielką destabilizację sektora finansowego. Ja tylko powtarzam argumenty, które są w tej dyskusji podnoszone. My mamy na ten temat zdanie biegunowo odrębne, ale ta dyskusja na temat konfiskaty całości środków rosyjskich przechowywanych na Zachodzie jest jeszcze przed nami, tak bym powiedział, i będzie ona trudna. To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie pana posła Przydacza. Pozwolę sobie może odpowiedzieć na pytanie dotyczące sankcji, bo tu mam konkretną odpowiedź, czy Polska chce przyjmowania dodatkowych sankcji wobec Białorusi. Tak. Konkretne działania są podejmowane w rozmowach dyplomatycznych od wielu miesięcy, tylko w tych rozmowach dyplomatycznych słyszymy, że, jak pan poseł doskonale wie, jest pewna blokada związana z sankcjami białoruskimi, związana z kwestiami żywnościowymi. Nie będę może wchodził w szczegóły, bo pan poseł świetnie wie, o co chodzi. Ta blokada wciąż się utrzymuje. Prowadzimy ożywione dyskusje z różnymi państwami członkowskimi UE i z instytucjami, żeby tę blokadę ruszyć. Jest to temat niełatwy, ale dzieje się w nim sporo. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne pytania? Nie widzę, nie słyszę. Dziękuję bardzo pani minister w tym punkcie. Chciałem zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z 8 października 2010 r. przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 19 lutego br. Czy są sprzeciwy?

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Sprzeciw.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Jest sprzeciw, wobec tego będziemy głosować w tej sprawie. Czy mamy przygotowany system do głosowania? Poddaję zatem pod głosowanie konkluzję dotyczącą Rady ds. Zagranicznych. Kto z państwa jest za przyjęciem konkluzji, proszę o oddanie głosu. Kto jest

przeciw? Kto się wstrzymał? Czy pan poseł chce wziąć udział w głosowaniu? To bardzo proszę. Pan poseł zagłosował za. Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Proszę o podanie wyników. Głosowało 18 członków Komisji, za – 5 głosów, przeciw – 13 głosów. Przeciw – 6… Przepraszam. Za – 6 głosów, przeciw – 13… No to trudno. **Stwierdzam, że nie przyjęliśmy konkluzji w tym punkcie.** Dziękuję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

Przechodzimy do pkt VI, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: komunikat z 2023 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE (COM(2023) 690 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje również pani minister Anna Radwan-Röhrenschef. Oddaję głos pani minister.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, komunikat dotyczy polityki rozszerzeniowej, o to też państwo przed chwilą pytali, więc mam nadzieję, że to będzie rozwinięciem do państwa pytań. Komunikat został opublikowany przez Komisję Europejską w listopadzie 2023 r. jako dokument wiodący pakietu rozszerzeniowego, który zawiera szczegółowe oceny postępów państw Bałkanów Zachodnich, Turcji i po raz pierwszy wschodnioeuropejskiego tria w zakresie reform i integracji z UE. Pakiet dotyczący roku 2023 odnosi się do państw, które już rozpoczęły negocjacje akcesyjne – przypomnijmy: Czarnogóra, Serbia, Turcja, Albania, Macedonia Północna oraz państw posiadających status kandydata do członkostwa, czyli Ukraina, Mołdawia, Bośnia i Hercegowina oraz potencjalnych kandydatów, czyli Kosowa i Gruzji. Wspomniany komunikat zawiera podsumowanie rozwoju wydarzeń w zakresie polityki rozszerzenia UE od czasu ostatniego pakietu opublikowanego w październiku 2022 r., a także przegląd postępów dokonywanych przez kraje objęte polityka rozszerzenia. Przypomnijmy – o kryteria polityczne, ekonomiczne i o zdolność do przyjęcia zobowiązań wynikających z członkostwa w UE.

To, na co warto zwrócić uwagę, to że komunikat zawiera wnioski i rekomendacje dotyczące napotykanych wyzwań i reform, którymi należy zająć się w kolejnym okresie, z uwzględnieniem szczególnie okoliczności, które wpłynęły na rozwój wydarzeń w UE u regionie, a przede wszystkim przedłużającej się agresji Rosji na Ukrainę.

Przyjmowane stanowisko rządu RP wobec komunikatu Komisji Europejskiej opublikowanego przez Komisję 8 listopada 2023 r. przypadło na okres zmiany rządu w naszym kraju. W tej sprawie nie było jednak przeciwstawnych stanowisk. Podobnie jak poprzedni rząd obecny rząd pozytywnie ocenia komunikat Komisji Europejskiej. Z zadowoleniem przyjmujemy także ujęcie w komunikacie konieczności zapewnienia spójności polityki zagranicznej państw aspirujących do członkostwa w UE ze wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa UE w kontekście agresji na Ukrainę, a w szczególności w zakresie środków ograniczających w odniesieniu do Białorusi i do Rosji. Stoimy na stanowisku, że polityka rozszerzenia powinna być priorytetem agendy unijnej. Jednocześnie przyznajemy, że ten proces powinien się opierać o ustalone zasady i kryteria merytoryczne, mające swoje źródła w traktatach. Uważamy także, że postępy w procesie rozszerzenia UE powinny być proporcjonalne do postępów państw kandydujących do UE w zakresie przeprowadzonych reform zalecanych przez Komisję Europejską oraz zgodnie w harmonizacji ze wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa UE, także we wrażliwych politycznie kwestiach, takich jak polityka sankcyjna.

Zaznaczam, że rekomendacje Komisji Europejskiej są zgodne z długofalowymi priorytetami polskiej polityki zagranicznej. Przełomowe pozytywne znaczenie ma rekomendacja Komisji dla decyzji o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią. Ważna jest również rekomendacja warunkowego przyznania statusu państwa kandydującego Gruzji. Rekomendacje Komisji zostały w pełni wykorzystane przez Radę Europejską 14 grudnia.

Na koniec już uznajemy za konieczne dalsze podkreślanie przez Polskę na forum UE i w kontaktach z naszymi partnerami strategicznego znaczenia procesu rozszerze-

nia UE. Zamierzamy dalej przekonywać państwa aspirujące, że integracja z UE jest dla nich optymalną ścieżką pozwalającą na harmonijny rozwój społeczny i ekonomiczny oraz zwiększenie bezpieczeństwa. Uważamy za konieczne dalsze inspirowanie instytucji unijnych i państw członkowskich do prowadzenia wiarygodnej i efektywnej polityki rozszerzenia UE. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, pani minister.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Piotr Polak. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowna pani minister, dokument, o którym dzisiaj rozmawiamy, a który pani minister przedstawiła, czyli komunikat w sprawie polityki rozszerzeniowej UE, mówiąc kolokwialnie, w 2023 r. to dokument, który pojawia się cyklicznie, corocznie. W ubiegłym roku też się zajmowaliśmy tym tematem, w poprzednich latach również. Teraz kontynuujemy ten temat, ważny, jakże bardzo istotny, bo od kilku lat właśnie polska polityka zagraniczna za priorytet uznaje, i dobrze, jako gwarancję bezpieczeństwa europejskiego właśnie rozszerzenie UE o kolejne kraje. Pani minister wymieniała, o jakie kraje chodzi. Nie będę się powtarzał. Powiem, że jako Polska powinniśmy dążyć do tego, żeby rozszerzenie w obydwu kierunkach, czyli zarówno na kierunku wschodnim, jak i na kierunku Bałkanów Zachodnich, odbywało się jak najszybciej. Integracja jest UE w tym wymiarze potrzebna, bo tylko taka integracja jest gwarantem stabilności i pokoju w Europie. Wiemy, że za destabilizacją stoi rosyjski agresor i robi wszystko, żeby tę sytuację w Europie zdestabilizować. Gwarancją pokoju i stabilności jest właśnie rozszerzenie UE o kolejne kraje. Uważam, że to stanowisko, tę konkluzję możemy spokojnie jako Polska poprzeć. Podzielam stanowisko rządu w tym wymiarze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Czy są pytania, komentarze w tej sprawie? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Chciałbym zatem zaproponować, by Komisja przyjęła do wiadomości informację dotyczącą tego dokumentu. Czy są sprzeciwy? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2023) 690 wersja ostateczna i odnoszące się do niej stanowisko rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI.

W pkt VII, do którego teraz przechodzimy, rozpatrzymy sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: sprawozdanie roczne z 2023 r. dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2022 r. (COM(2023) 717 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

Ponownie proszę o zabranie głosu panią minister Annę Anna Radwan-Röhrenschef.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Od razu zapytam, czy pan przewodniczący wybiera wersję krótszą czy dłuższą? Jak państwo sobie życzą?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Myślę, że w zgodnej ocenie Komisji wersję krótszą poprosimy.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, omawiany dokument Komisji Europejskiej ma charakter sprawozdawczy i dotyczy horyzontalnego przeglądu działań zewnętrznych UE w 2022 r. przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów politycznych, ekonomicznych i finansowych. Główne założenia sprawozdania odwołują się do obszarów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE i wskazują, że działania UE odpowiadały zasadniczo interesom Polski. Były zbieżne z naszymi postulatami.

Rok 2022 był intensywnym okresem wdrażania licznych inicjatyw unijnych skierowanych do regionów pozaeuropejskich, a także inicjatyw horyzontalnych dotyczących

określonych kwestii politycznych. Tutaj tylko pozwolę sobie wymienić zaledwie kilka z nich. To było kontynuowanie negocjacji porozumienia z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, działania w stosunku do państw azjatyckich czy wdrażanie programów pilotażowych w ramach strategii Global Gateway, a także, co ważne dla nas wszystkich, łagodzenie skutków pandemii COVID-19 m.in. poprzez nieodpłatne udostępnienie szczepionek państwom trzecim.

Na koniec powiem, że realizacja instrumentów działań zewnętrznych UE w pełni wpisuje się w ideę budowania wzajemnych korzystnych relacji politycznych, gospodarczych i społecznych z krajami partnerskimi. Polska uważa, że zasadnicze kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE powinny być kontynuowane również podczas przyszłego cyklu instytucjonalnego. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, pani minister.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Jarosław Sellin. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowna pani minister, to jest ciekawy dokument, dlatego że on w gruncie rzeczy podsumowuje, można powiedzieć, politykę zagraniczną UE jako organizacji międzynarodowej we wszystkich obszarach geograficznych świata. Bo tu nie tylko jest podsumowana polityka zagraniczna w stosunku do krajów sąsiadujących z UE, ale też krajów czy kontynentów odległych.

Ten dokument podsumowuje rok 2022, zaraz też wyjaśnię dlaczego, bo mamy bardzo dobrą opinię Biura Analiz Sejmowych na temat tego dokumentu. Opinię 20-stronicową, za co chciałem podziękować pani Kai Krawczyk i panu Konradowi Kuszelowi. W konkluzjach czytamy, że przez trzy lata UE negocjowała ujednolicone ramy dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych, czyli w skrócie polityki zagranicznej UE na lata dwudzieste. Większość dotychczasowych instrumentów została złączona w jeden instrument sąsiedztwa oraz współpracy międzynarodowej i rozwojowej Europa globalna, z poważnym budżetem 79 mld euro. Ale to nie wszystko, bo w 2021 r. UE podjęła decyzję o przyjęciu strategii Global Gateway, która zakłada uruchomienie inwestycji o wartości do 300 mld euro. Unia chce wykorzystać wszystkie narzędzia finansowe i rozwojowe, jakimi dysponuje, i zaangażowanie wszystkich indywidualnych państw członkowskich w tę politykę zagraniczną, często pomagającą po prostu krajom spoza UE. Działania w ramach tej inicjatywy będą też podejmowane pod jedną marką w ramach nazwy Team Europe – drużyna Europy. Pozwoli to na łączenie wszystkich zasobów UE, państw członkowskich, instytucji finansowych europejskich i krajowych instytucji finansowania rozwoju.

Ubolewać trochę należy, bo to jest drugie takie sprawozdanie, że tak późno o tym dyskutujemy. Nie wiem, jak to można udrożnić. BAS na to też zwraca uwagę, że na początku roku 2024 dopiero podsumowujemy politykę zagraniczną UE roku 2022. Może warto by było przy jakichś rozmowach z Komisją Europejską zwrócić uwagę na to, że chyba lepiej na początku roku 2024 podsumowywać rok 2023, a nie 2022.

Oczywiście zwracam też uwagę na to, że w stanowisku rządu do tego dokumentu opiniuje się politykę europejską, która była współtworzona przez Polskę w czasach, kiedy ja byłem członkiem rządu polskiego, i wielu moich kolegów zasiadających tutaj w tej Komisji. Cieszy mnie pozytywna opinia, że Polska była bardzo aktywna w 2022 r., zwłaszcza w związku z agresją Rosji na Ukrainę, bo to był przecież ten rok, kiedy ta wojna wybuchła, że dzięki nam dziewięć chyba pakietów sankcji zostało wdrożonych, bo naciskaliśmy na to bardzo mocno. Piszecie też w stanowisku rządu, że ten aktywny udział Polski – tu cytuję – ma znaczenie w kontekście aspiracji Polski do udziału w pracach G20. Tu od razu chciałem zapytać, jak waszym zdaniem wygląda ta perspektywa udziału Polski w G20, skoro uważacie, że ta aktywność może też nam w tym dopomóc.

Zwracam też uwagę na to, że w tym dokumencie UE chwali się aktywnością w związku z oporem wobec agresji Rosji na Ukrainę, że zareagowała, że zwiększyła wsparcie polityczne, humanitarne, wojskowe, międzynarodowe, dla Ukrainy i wsparcie dla państw

sąsiadujących z Ukrainą. Przypomnę tylko, że jeśli chodzi o pomoc dla Polski, to za przyjęcie 6 mln uchodźców, oczywiście płynnych, w jedną i w drugą stronę, stabilnie 1,5 mln, ale wtedy w 2022 r. granice Polski przekroczyło 6 mln prawdziwych uchodźców wojennych, ta pomoc była przez różnych liczona, ale jeśli dobrze pamiętam, to było 20 euro na jednego uchodźcę, a pakt migracyjny, który państwo już jako nowy rząd przyjmujecie, przewiduje płacenie za nieprzyjętego imigranta w ramach tego paktu 22 tys. euro. Więc jednak z tą pomocą dla państw sąsiadujących aż tak dobrze niestety nie było.

Jeszcze ma takie pytania związane z samą treścią dokumentu… Zwrócę też uwagę, że w opinii rządu zwracacie uwagę, że zbyt optymistycznie w 2022 r. UE ocenia pomoc dla wolności słowa na Białorusi, że coś tam ponoć zrobiliśmy, że było całkiem nieźle, że UE zadziałała, że ta wolność słowa w związku z tym na jakimś tam marginesie, ale jednak mogła się rozwijać, a wy to oceniacie jako założenie zbyt optymistyczne, bo wcale tak dobrze nie było. Ja się z tym stanowiskiem akurat też zgadzam.

Natomiast chciałem zapytać o pewne ideologiczne rzeczy, które się w tym dokumencie Komisji Europejskiej też znalazły, bo na przykład znalazło się takie sformułowanie, które mnie trochę zdziwiło i jestem ciekaw, jaki wy macie do tego stosunek, że w roku 2022 UE pozostała siłą napędową multilateralizmu. O multilateralizm, jeśli się dobrze orientuję, to bardzo zabiegają Chiny, Rosja, a my raczej jesteśmy z innego kręgu cywilizacyjnego, lubimy o sobie mówić „wolny świat", cywilizacja Zachodu, która powinna wyznaczać jakieś właściwe kierunki porządku światowego. Chyba nam tak bardzo nie zależy. Wolelibyśmy jednak dominację wolnego świata nad światem zniewolonym różnymi dyktaturami, a tymczasem UE chwali się, że jest siłą napędową multilateralizmu. Warto na to zwrócić uwagę, żeby jednak unikać tego typu sformułowań.

Chciałem też zapytać o takie sformułowanie, które w dokumencie Komisji Europejskiej się znalazło, że UE zauważa poważne wyzwania w świecie, np. w dziedzinie nienagłaśnianego globalnego kryzysu w edukacji. Nienagłaśniany globalny kryzys edukacji… Szczerze mówiąc, szukałem jakichś szczegółów, nie potrafiłem znaleźć. O co chodzi UE w tego typu sformułowaniu?

Jeszcze jedno. Zgodnie z trzecim unijnym planem działania w sprawie równości płci, UE w 2022 r. nadal promowała operacje humanitarne ukierunkowane na aspekt płci i równouprawnienia płci. To też nie zostało rozwinięte i byłbym ciekaw, jaką opinię rząd ma w tej sprawie. Jakie aktywności UE tu rzeczywiście uruchamiała i czy rzeczywiście tak jest?

Jeszcze jedno. Unia wspierała zrównoważoną konsumpcję i produkcję w świecie, w szczególności przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Też bym prosił o wyjaśnienie, co to jest gospodarka o biegu zamkniętym, a jeśli już będę wiedział, co to jest, to dlaczego UE uważa, że należy wspierać przechodzenie gospodarki do obiegu zamkniętego. Wydawało mi się, że nasz świat, świat Zachodu, jest raczej zwolennikiem znoszenia barier w relacjach gospodarczych między krajami. To sformułowanie mnie nieco niepokoi.

To właściwie tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Bardzo solidny sprawozdawca, oczywiście. Bardzo dziękuję, panie pośle.

Czy są inne głosy w dyskusji, którą otwieram w tej chwili? Nie widzę. W związku z tym proszę panią minister o odpowiedzi na pytania zadane przez pana posła.

Podsekretarz stanu w MSZ Anna Radwan-Röhrenschef:

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pierwsza uwaga dotycząca terminowości, przyznam, że też, jak dostałam ten dokument, to pomyślałam: jak to, to za 2022 r. dostajemy na początku 2024 r.? Żeby uczyć się z naszych błędów i z tego typu dokumentów, przyznam panu rację, powinniśmy to dostawać wcześniej. Czy jesteśmy w stanie wpłynąć na Komisję Europejską, żeby zrobiła to sprawniej, to jest pytanie retoryczne, ale na pewno warto o to zadbać.

Spróbuję teraz odpowiedzieć na pana pytania, jak pan je określił, ideologiczne. Pytał pan o aspekt multilateralizmu, o którym wspomina ten dokument. Rozumiem, że tutaj autorzy mieli na myśli wzmocnienie instytucji międzynarodowych i to, żeby UE była też w kontekście globalnym bardziej aktywna i instytucje europejskie, międzynarodowe,

które idą w duchu demokracji, poszanowania praw człowieka i polityki bezpieczeństwa, jaką realizuje UE, były wzmacniane. Wspomniał pan o drugiej rzeczy, o poważnym wyzwaniu nienagłaśnianego kryzysu edukacji. Tutaj zapewne autorzy raportu mają na myśli kwestie trzeciego świata i nierównego dostępu do edukacji, nie tylko na poziomie europejskim, chociaż on tutaj też jest obecny, ale także w systemie świata globalnego. Kwestia gospodarki obiegu zamkniętego w celach pomocy rozwojowej, w celach europejskiej Circular Economy, jest ważna. Wiemy, że to są naczynia połączone. Chodzi nie tylko o to, żeby UE była w tym obiegu, ale żeby ten temat był też obecny w systemie globalnym.

Jeżeli pan dyrektor… Pan dyrektor dziękuje. Z mojej strony to tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Serdecznie dziękuję za te odpowiedzi, pani minister.

Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2023) 717 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VII.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Wniosek formalny, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Ale jeszcze sekunda. Jeszcze mamy jeden punkt, pkt VIII, ten, który przenieśliśmy z poprzedniego posiedzenia. W tej chwili wniosek formalny, tak? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chciałem złożyć wniosek formalny, ponieważ czekamy na tę sprawę już od dłuższego czasu i jakoś nie możemy się doczekać, żeby Komisja zajęła się złożonym projektem uchwały w sprawie zmian traktatowych o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały z druku nr 55, jeśli dobrze pamiętam, w sprawie zmian traktatowych, w ramach dzisiejszego posiedzenia jako kolejny punkt, czyli pkt VIII.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

To jest punkt, którego wcześniej nie omawialiśmy i nie omawialiśmy też na prezydium, że takie działanie będzie podjęte. Zarządzam wobec tego 10 minut przerwy i następnie wrócimy do tego punktu.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Panie przewodniczący, to jest wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Zarządzam przerwę i wrócimy do tego punktu od razu po przerwie. Państwo podjęli taką decyzję dość zaskakującą. Zarządzam przerwę. Dokładnie o 15.00 wznawiam posiedzenie.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Mamy godzinę 15.00. Wznawiam posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Chciałem poprosić pana przewodniczącego Szynkowskiego vel Sęka o powtórzenie całości wniosku, który pan składa. Dziękuję bardzo.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Składam, panie przewodniczący, wniosek o rozszerzenie porządku obrad i rozpatrzenie w następnym punkcie posiedzenia kwestii projektu uchwały złożonego przez klub Prawa i Sprawiedliwości (druk nr 55). Jest poseł wnioskodawca na sali, przedstawiciel wnioskodawców może zaprezentować ten projekt uchwały. Tak brzmi mój wniosek formalny. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Ponieważ w trakcie tych 10 minut wykorzystaliśmy czas, żeby sprawdzić sytuację dotyczącą właśnie takich przypadków, kiedy następuje lub inicjowana jest próba zmiany porządku dziennego w trakcie posiedzenia Komisji. Prawdę mówiąc, nie słyszę o tym, żeby w historii tej Komisji wcześniej tak było lub na innych komisjach odbywały się prace w ten sposób prowadzone.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS):

Czy to jest interpretacja prawna?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Prawdę mówiąc, to jest pytanie do Biura Analiz Sejmowych, czy mamy interpretację prawną, którą moglibyśmy w tej chwili przedstawić. Bo ja zapytałem o praktykę, jaka była. Wszyscy państwo znacie porządek dzienny. Ten porządek dzienny zatwierdzamy, kiedy rozpoczynamy posiedzenie.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

To jest nasza Komisja.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

To jest nasza Komisja. Każda komisja ma tryb działania, jest regulamin prac Sejmu i prac komisji sejmowych. Zatwierdziliśmy, jak na każdym posiedzeniu, przy państwa obecności i świadomości, porządek dzienny. Zrobiliśmy to na początku prac, po bożemu. Nie znam takiej sytuacji, w której następowałyby zmiany w trakcie czy na tak zaawansowanym etapie pracy Komisji, jak w przypadku dzisiejszego posiedzenia.

Jeszcze raz mam pytanie do przedstawicieli Kancelarii Sejmu i BAS. Bardzo proszę.

Ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych Bartosz Pawłowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Bartosz Pawłowski, BAS.

Panie przewodniczący, nie jesteśmy przygotowani, nie jesteśmy Biurem Legislacyjnym, które czuwa na bieżąco nad przebiegiem prac Komisji, natomiast z naszej praktyki, z naszego doświadczenia wynika, że nie jest dopuszczalna zmiana porządku obrad po jego zatwierdzeniu. A to nastąpiło… Panie pośle, powiedziałem, że nie jestem przygotowany. Natomiast z praktyki posiedzeń Komisji wynika… Jeszcze raz pierwsze zdanie: nie jestem przygotowany do udzielenia odpowiedzi na takie pytania.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Pan poseł Sellin, bardzo proszę.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Ja byłem członkiem Komisji dosyć dawno, w latach 2007–2015, i ja sobie przypominam taką sytuację, że zmiana porządku czy dopuszczenie dodatkowego punktu w trakcie posiedzenia po zatwierdzeniu porządku się zdarzała. Nie pamiętam, w którym roku, ale to miało miejsce.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Jeszcze jedna rzecz, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Pan przewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Jest jeszcze jedna rzecz, jeśli można. Wielokrotnie zwracam uwagę, że zdarza się taka sytuacja, że jest prośba rządu. Ostatnio była taka sytuacja, że tuż przed Komisją była prośba rządu, żeby rozszerzyć porządek obrad o jeden z punktów i pan przewodniczący, Komisja wobec braku sprzeciwu zdecydowała, żeby rozszerzyć. Więc to jest jedna z decyzji do podjęcia przez Komisję. Nie ma tu żadnej podstawy prawnej, która by to uniemożliwiała Komisji.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dokładnie tak było, panie przewodniczący, jak pan to powiedział. Na początku obrad, kiedy ustalaliśmy porządek dzienny, wniosłem ten dodatkowy punkt i to się odbyło.

I to było na porządku obrad. A dzisiaj, jak powiedziałem, w zaawansowanym punkcie, przed ostatnim punktem porządku dziennego, państwo zgłaszacie propozycję zmiany w porządku dziennym. Prawdę mówiąc, w taki sposób pracując, to żadna komisja nie osiągnęłaby żadnego efektu w pracach Sejmu. W taki sposób można bardzo łatwo doprowadzić do obstrukcji w pracach komisji sejmowych.

Poseł Jan Kanthak (PiS):

Panie przewodniczący, my chcemy po prostu pomóc wam uporać się z komisyjną zamrażarką. Miało nie być zamrażarki sejmowej. Widzimy, że jest zamrażarka komisyjna, dlatego chcemy wam pomóc wyjść z tego problemu. Dlatego chcielibyśmy rozszerzyć porządek, żeby nie było zamrażanych projektów w Komisji. Tak że proszę nam umożliwić procedowanie, aby nie było złogów i opóźnień w kwestiach prac Komisji.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Serdecznie dziękuję, panie pośle, za tę chęć i deklarację pomocy.

Pan poseł Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Oczywiście bardzo chętnie będziemy rozszerzać porządek obrad na kolejnym posiedzeniu, wtedy kiedy będzie początek posiedzenia i wtedy kiedy będzie głosowany porządek obrad. Czymś oczywistym jest, że porządek obrad jest ustalany na początku właśnie po to, żeby Komisja przebiegła zgodnie z planem. Nie ma w tradycji funkcjonowania Komisji wrzutek spontanicznych porządków obrad i spontanicznych głosowań, bo w ten sposób moglibyśmy niektóre Komisje realizować po 12 godzin dziennie. To nie dotyczy tylko naszej Komisji. Tak że, panie przewodniczący, proszę tutaj o dosyć twarde stanowisko w tej kwestii. Jeżeli jest jakiś problem, to proponuję przerwać obrady, żeby niektórzy ochłonęli, panie przewodniczący. Jak ochłoną, to wrócimy do realizacji obrad. Bo jeżeli mamy teraz tracić czas, są ważne punkty w innych sprawach na tym posiedzeniu. Jeżeli mamy tu siedzieć i dyskutować o rzeczach, które dla wszystkich są oczywiste, a mają na celu destabilizowanie pracy Komisji, to proponuję przerwać pracę Komisji, panie przewodniczący. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pani przewodnicząca Pomaska, a następnie pan poseł.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Panie przewodniczący, nie wiem, czy dobrze zrozumiałam, że wy chcecie sprawę o fundamentalnym znaczeniu – zresztą sami to uzasadniacie – czyli dyskusję nad zmianą traktatów przeprowadzić w trybie natychmiastowym, bez poinformowania wszystkich posłanek i posłów. Tak, jest jeszcze podkomisja. Zgadza się, tak. I tam mieliśmy odbywać dyskusję w tej sprawie i, jak zakładam, tam miała trafić również przygotowana przez was uchwała. Panie przewodniczący, wydaje mi się, że nie możemy nawet tego wniosku dzisiaj rozpatrywać, bo on po prostu nie jest poważny.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Przydacz.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, został zgłoszony wniosek formalny o poszerzenie porządku obrad. Wydaje mi się naturalną sprawą poddanie tego wniosku pod głosowanie i niestosowanie tej obstrukcji, zarządzanie kolejnych przerw, wykonywanie dziesiątków telefonów. Na liście obecnych jest 34 posłów. Od 15 minut pan przewodniczący wstrzymuje prace tej Komisji, a my jesteśmy gotowi do pracy na temat, w którym pan przewodniczący doskonale zna nasze stanowisko. Od dwóch miesięcy domagamy się tej dyskusji. Nie jesteście państwo w stanie w żaden sposób jej procedować, więc będziemy tak robić. Będziemy zgłaszać wnioski formalne, aby w końcu Wysoka Komisja zajęła się tymże projektem, bo on jest wyjątkowo ważny. A jakie będą efekty prac, to zobaczymy.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Panie przewodniczący, jeśli można?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Przepraszam, nie udzieliłem głosu. Czy pan się zgłasza do głosu?

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Tak, oczywiście. Zgłaszam się.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Tak? To bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, myślę, że już możemy przerwać dyskusję nad tym, czy głosować, czy nie. Pan już może zarządzić głosowanie, ponieważ zdążyliście państwo zebrać swoich członków Komisji, przedstawicieli koalicji większościowej, a więc możecie odrzucić ten wniosek. Tak że śmiało może pan teraz to głosowanie przeprowadzić, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie pośle, że namawia mnie pan do śmiałości.

Czy pan poseł Jabłoński również chce mnie namawiać do śmiałości? Bardzo proszę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS) – spoza składu Komisji:

Bardzo dziękuję. Chciałbym docenić bardzo dużą sprawność koalicji większościowej, koalicji, która 13 grudnia rozpoczęła rządy. W momencie, kiedy pojawia się wniosek o to, aby polski Sejm wyraził sprzeciw wobec zmian traktatów, potraficie się bardzo szybko zmobilizować, żeby tego wniosku nie procedować dalej. Moje gratulacje. Ale wyborcy będą was za to oceniali. Zmiany traktatów są dla Polski bardzo niekorzystne, a wy te zmiany chcecie wprowadzić. No zobaczymy. Zobaczymy już niedługo. Gratuluję sprawności organizacyjnej. Znowu szkoda, że w bardzo złej sprawie.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję, panie pośle.

Pan poseł Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Chciałem zaprotestować, panie przewodniczący, żeby pan poseł Jabłoński nie obrażał prezydenta Andrzeja Dudy i żeby go nie porównywał do Wojciecha Jaruzelskiego, bo prezydent zorganizował uroczystość odebrania przysięgi i myślę, że to jest nie na miejscu, że pan robi z Andrzeja Dudy Jaruzelskiego. Mogę o Andrzeju Dudzie mówić dużo krytycznych słów, ale aż tak daleko bym się nie posunął.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS) – spoza składu Komisji:

Ja muszę w trybie sprostowania, bo zostałem tu wywołany do głosu. Panie pośle Witczak, ja nie porównuję nikogo do Wojciecha Jaruzelskiego.

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Idealnie pan to zrobił. Taka jest implikacja pragmatyczna tego, co pan powiedział.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS) – spoza składu Komisji:

Przypominam datę, w której rozpoczęliście rządy, i będziemy tę datę przypominać. Ona rzeczywiście ma w Polsce pewną wymowę, ale znacznie większą wymowę ma to, co robicie, że blokujecie działania, które mają zabezpieczyć suwerenność Polski. Proszę bardzo, róbcie tak dalej. Ludzie to będą oceniali.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Niech pan się wycofa z tych słów i nie obraża Andrzeja Dudy. Nie jest Jaruzelskim. Na pewno nie.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Szanowni państwo, mam jeszcze zgłoszenia do wypowiedzi.

Panie pośle, pan przewodniczący Szynkowski vel Sęk, potem pan poseł Joński.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Bardzo dziękuję. Rzeczywiście w żadnej sprawie podczas obrad tej Komisji X kadencji Sejmu posłowie Platformy nie zmobilizowali się tak szybko i nie wrócili do pracy na tej Komisji, bo tutaj chętnych do pracy była trójka czy czwórka z członków Komisji. Te zdjęcia, kiedy leniuchujecie sobie gdzieś w kuluarach, a nie pracujecie tutaj, na Komisji, a pobieracie dodatek za pracę w tej Komisji, a was tutaj nie ma. Przybiegacie dopiero wtedy, kiedy okazuje się, że jest złożony wniosek w ważnej sprawie, dotyczącej zmian traktatowych. Myślałem, że może chcecie nad tymi zmianami traktatowymi wspólnie z nami debatować po to, żeby odrzucić…

Poseł Krzysztof Grabczuk (KO):

No tak. Na takie propozycje trzeba szybko reagować.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

…propozycję zmian traktatowych, ale zdaje się, że… Czy można, panie przewodniczący… czy tutaj każdy może sobie dowolnie włączyć mikrofon i mówić, czy pan tu udziela głosu? Jakie zasady panują?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Nie. W tej chwili jest pana głos. Bardzo proszę państwa o powściągnięcie jednak pewnych emocji. Proszę o dokończenie, tylko starajmy się skrócić czas tej dyskusji, bo będziemy głosować ostatecznie.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Oczywiście. Oszczędzajmy czas pracowitych posłów, szczególnie koalicji 13 grudnia. Szanowni państwo, oczywiście my będziemy mobilizować was do pracy. To mogę zapewnić, że będziemy mobilizować was do pracy, bo takiej mobilizacji potrzebujecie. W związku z tym regularnie będziemy takie działania mobilizacyjne, jeżeli nie będzie wam się chciało pracować, prowadzić w dwóch obszarach.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Panie przewodniczący…

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Po pierwsze, informować opinię publiczną o tym, że wam się nie chce pracować, a po drugie, mobilizować was do pracy właśnie wnioskami wtedy, kiedy sprawy ważne są na tej Komisji odkładane. Panie przewodniczący, konkluzja moja w tej chwili. Zmierzam do konkluzji. Proszę, żeby pan przewodniczący nie odkładał dalej tej ważnej sprawy i kwestie prac nad uchwałą uwzględnij w trakcie prac najbliższych Komisji. Dwa miesiące to już długo na zamrażarkę komisyjną. Rozumiem, że jest planowane powołanie podkomisji, ale podkomisja to jedno, a opinia i debata nad złożonym projektem uchwały to drugie. Podtrzymuję swój wniosek formalny o to, żeby rozszerzyć porządek obrad.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Joński.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Ja króciutko. Panie przewodniczący, rozumiem, że pan zarządza głosowanie. Przejdziemy do głosowania i skończymy tę dyskusję, tak?

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

To był pana głos w tej sprawie?

Poseł Dariusz Joński (KO):

Ja apeluję do pana i składam wniosek formalny o zakończenie tej jałowej dyskusji.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Serdecznie dziękuję, panie pośle.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Chcę tylko zwrócić uwagę panu przewodniczącemu, który przed momentem zabierał głos, że posłowie są również w tej chwili na innych komisjach. Między innymi pan poseł Arłukowicz prowadzi Komisję Zdrowia, więc wypraszam sobie, żeby pan takie rzeczy opowiadał. Pan doskonale wie, jak ta Komisja wyglądała przez ostatnie 8 lat, i pan doskonale wie, że też robiliście przerwy i trzeba było ściągać posłów, bo byli na innych komisjach. Więc naprawdę trochę umiaru w tym wszystkim.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Panie przewodniczący, wniosek formalny o zamknięcie dyskusji i przejście do głosowania.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Mamy jeszcze zgłoszenie do głosu przedstawiciela Biura Analiz Sejmowych. Bardzo proszę.

Ekspert ds. legislacji z BAS Bartosz Pawłowski:

Dziękuję. Jeszcze raz Bartosz Pawłowski, BAS.

Przepraszam, ale sytuacja była nagła. Już ustaliłem artykuł. Proszę państwa, zgodnie z art. 38 regulaminu Sejmu o posiedzeniu komisji, na którym odbywać się ma pierwsze czytanie projektu uchwały, zawiadamia się wszystkich posłów. Każdy poseł może wziąć udział w posiedzeniu, aby pisemnie zgłosić uwagi lub propozycje poprawek. Czyli o takim posiedzeniu trzeba wyraźnie zawiadomić posłów. Nie można nagle wprowadzić projektu uchwały bez zawiadomienia o tym, że będzie pierwsze czytanie projektu uchwały na posiedzeniu komisji.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Dziękuję za tę opinię.

Panie pośle, jeszcze w tej sprawie? Ale to już naprawdę króciutko poproszę.

Poseł Adam Gomoła (Polska2050-TD):

Tak. Usłyszeliśmy już chyba wszystko, panie przewodniczący, w tym temacie. Wiemy doskonale, że regulamin wskazuje, w jakim trybie powinna się odbywać praca nad taką uchwałą, w związku z tym proszę, abyśmy też jako Komisja wyrazili stanowisko w tej sprawie i wskazali, czy faktycznie priorytetem jest dzisiaj zajmowanie się tym performance, który dzisiaj jest chyba wyłączną rzeczą, na którą stać posłów Prawa i Sprawiedliwości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Zamykamy dyskusję.

Zarządzam głosowanie w sprawie wniosku o rozszerzenie porządku dziennego, wniosku zgłoszonego przez pana przewodniczącego Szynkowskiego vel Sęka. Rozumiem, że system mamy funkcjonujący i możemy zagłosować. Kto z pań i panów posłów jest za rozszerzeniem porządku dziennego? Kto jest przeciw?

Poseł Dariusz Joński (KO):

Ja tylko chcę zwrócić uwagę, panie przewodniczący, że pan powiedział, że najpierw głosujemy w sprawie zamknięcia dyskusji, a teraz… Więc może dobrze to wyjaśnijmy, żeby każdy wiedział, za czym głosujemy.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Nie. Głosujemy w tej chwili w sprawie rozszerzenia porządku dziennego.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Jesteśmy w trakcie głosowania…

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Ale czy możemy zakończyć głosowanie.

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Ale to dotyczy głosowania… Panie przewodniczący, bo trochę inną wykładnię usłyszeliśmy od Biura Legislacyjnego. Uważam, że jest w ogóle co innego głosować nad zamknięciem tej dyskusji i przejściem do realizacji porządku obrad, panie przewodniczący, a czymś innym jest realizowanie wniosku, który jest nieproceduralny. BL wyraźnie nam to powiedziało, panie przewodniczący, dlatego przepraszam, że pozwalam sobie w trakcie głosowania przerwać, ale chodzi o to, żebyśmy głosowali… Wniosek posła Jońskiego dotyczył zamknięcia dyskusji i przejścia do realizacji porządku obrad. BL wyraźnie nam powiedziało: nie ma takiego trybu. Jak dzisiaj pozwolimy na to głosowanie, to będziemy na kolejnych Komisjach przeżywać dokładnie tę samą obstrukcję ze strony PiS. Zresztą anarchizacja życia publicznego jest w DNA tych ludzi. Bardzo więc proszę, żebyśmy głosowali wniosek posła Jońskiego.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Jesteśmy w trakcie głosowania.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dobrze. Słyszeliśmy opinię przedstawiciela BAS. To jest bardzo poważna opinia, bo jeżeli w tej chwili doprowadzimy do zakończenia głosowania, a to głosowanie de facto jest niezgodne z zasadami regulaminowymi, to ja będę ponosić odpowiedzialność. Będziemy ponosić odpowiedzialność. W związku z tym… Reasumpcja niestety już się zdarzała w tej izbie, także na posiedzeniach plenarnych.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Jesteśmy w trakcie głosowania, panie przewodniczący. Jest wyświetlone głosowanie. Zakończymy głosowanie, wyświetlimy wyniki.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Ze względu na poważne wątpliwości natury prawnej, które zgłosił przedstawiciel BAS, podejmuję decyzję o anulowaniu tego głosowania, które rozpoczęliśmy. Najpierw poddam pod głosowanie wniosek dotyczący zamknięcia dyskusji w tym punkcie.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Pan przed chwilą zamknął dyskusję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Najpierw wobec tego przegłosujemy zamknięcie dyskusji.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Ale to już zostało zrobione.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Kto z państwa, pań i panów posłów…

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

To już zostało zrobione.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Proszę o przygotowanie systemu, żebyśmy mieli, że tak powiem, porządek w papierach, że wszystko odbyło się w kolejności takiej, jak powinno się odbyć.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dyskusja została zamknięta.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Państwo próbujecie dzisiaj obstrukcji działań Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Czy to pan złożył wniosek? Nie. To pana kolega złożył wniosek pod koniec obrad o zmianę porządku dziennego. Nazywam to obstrukcją prac Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Z takiego powodu, że zmiany porządku dziennego odbywają się na początku obrad i są uzgadniane przy państwa i obecności, i aktywności, i świadomości. Porządek obrad jest uzgadniany na początku posiedzenia Komisji.

Zarządzam głosowanie. Anulowałem to głosowanie. Mamy poważną… Nie wiem, czy państwo słyszeli, czy mam poprosić ponownie przedstawiciela BAS o przedstawienie opinii. Bardzo proszę. Straży Marszałkowskiej należy się szacunek, a nie lekceważenie, to po pierwsze. Po drugie, pan poseł Przydacz będzie próbował dalej obstrukcji i dalej będzie próbował przerywać posiedzenie. Anulowałem głosowanie, o którym przed chwilą powiedziałem. Będziemy głosowali zamknięcie dyskusji.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Panie przewodniczący, to pan przerwał posiedzenie. Zarządził pan przerwę, ponieważ nie było posłów Platformy Obywatelskiej i całej koalicji 13 grudnia. To pan prowadzi działania obstrukcyjne.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Drodzy państwo, mamy przygotowane głosowanie w sprawie zamknięcia dyskusji. Poddaję w tej chwili pod głosowanie. Kto z państwa, pań i panów posłów, jest za zamknięciem dyskusji, proszę o oddanie głosu. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 16 członków Komisji. Za mamy 16 głosów, nie ma głosów przeciw, żadni posłowie się nie wstrzymali. Zamknęliśmy dyskusję w punkcie dotyczącym ewentualnego rozszerzenia porządku Komisji.

Wracamy do rozpatrywania porządku dziennego naszych dzisiejszych obrad.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Panie przewodniczący, chciałbym tylko zwrócić uwagę, że przed momentem wiceprzewodniczący zwracał uwagę, że tutaj kogoś nie ma na sali, że ktoś nie chce pracować. Naprawdę, ten wynik chyba wskazuje, kto nie chce pracować i kogo nie było. Więc mam nadzieję…

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Nie wiemy, nad czym głosujemy.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Państwo nawet nie wiecie, za czym głosujecie? To może któryś z panów państwu wytłumaczy, po co jesteście w tej Komisji?

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Niech pan słucha ze zrozumieniem.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dobrze, drodzy państwo, podjęliśmy decyzję w tej sprawie. Zakończyliśmy dyskusję w tym punkcie. Mogę tylko zaapelować na przyszłość, by stosować jedyną właściwą metodę, czyli zmiany porządku dziennego na początku posiedzenia Komisji, wtedy kiedy ustalamy porządek. Tu apeluję do wszystkich stron o to, żeby zmiany zgłaszać na początku posiedzenia Komisji.

Przechodzimy do pkt VIII, czyli rozpatrzenia propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli w 2025 r. Do sekretariatu Komisji nie wpłynęły żadne propozycje od członków Komisji. Czy ktoś z posłów chciałby złożyć propozycję dotyczącą planu propozycji tematów kontroli NIK? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Grzegorz Puda (PiS):

Panie przewodniczący, zgłaszam się trochę dłużej. Otóż, gdyby pan przewodniczący był łaskaw zauważyć, co się wydarzyło w poprzednim głosowaniu. Złamaliśmy przepisy regulaminu, ponieważ…

Poseł Anita Czerwińska (PiS):

Pan przewodniczący złamał.

Poseł Grzegorz Puda (PiS):

Oczywiście, pan przewodniczący złamał, nie kończąc naszego głosowania. Niestety miałem taką sytuację, że w podobny sposób dzisiaj rano przewodniczący nie poddał pod głosowanie reszty zapytań, czyli zadał pytanie, rozpoczęło się głosowanie – mówię o Komisji Infrastruktury – i w trakcie…

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Myślałem, że pan mówi o naszym posiedzeniu.

Poseł Grzegorz Puda (PiS):

W trakcie trwania Komisji Infrastruktury wyszedł z sali posiedzeń, co powoduje de facto skutki prawne, o których oczywiście warto powiedzieć. Otóż to głosowanie jest zawieszone. W związku z tym mam pytanie do pana przewodniczącego. Te głosy, które tu z kolegami i koleżankami posłami oddaliśmy, w tym pierwszym głosowaniu, które zostało rozpoczęte, są ważne. Teraz chcielibyśmy się dowiedzieć, co z tymi głosami się wydarzyło. To znaczy, ponieważ pan przewodniczący nie zakończył tamtego głosowania, tylko urządzenie do głosowania zostało nam wyłączone, czy te głosy zostały potraktowane jako głosy, które są za, przeciw czy się wstrzymały.

Druga sprawa – który wniosek głosowaliśmy. Padły dwa wnioski formalne, a w tym zamieszaniu, przepraszam, nie wiem, jak reszta państwa, ale nie byłem w stanie uzyskać odpowiedzi na to, który wniosek głosujemy. Czy głosowaliśmy wniosek za zakończeniem rozpoczętej dyskusji, która trwała, czy głosowaliśmy wniosek nad tym, czy będziemy wprowadzać nowy projekt do porządku obrad. Mam taką prośbę do pana przewodniczącego o te dwie odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Mam takie wrażenie, może nieskromne, że mam dosyć donośny głos. Ale może się mylę. Wydaje mi się, że w bardzo jasny sposób powiedziałem, że głosujemy nad zamknięciem dyskusji. I państwo tego nie słyszeli? Wydaje mi się, że to było dość jasne. OK.

Panie pośle, pan się zgłasza, proszę bardzo.

Poseł Marcin Gwóźdź (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym to doprecyzować. Chciałbym też, żeby moja wypowiedź, i mogę też dołączyć screen, zdjęcie z głosowania. Tu na naszym ekranie się pojawiło, co głosujemy. Głosowaliśmy wniosek pana wiceprzewodniczącego Szymona vel Sęka o rozszerzenie porządku obrad. I te głosy oddaliśmy, panie przewodniczący. Chciałbym, żeby mój głos został zaprotokołowany w sprawozdaniu dzisiejszej Komisji. Mogę dołączyć oczywiście zdjęcie z maszyny głosującej, bo tam było jasno napisane, co głosowaliśmy i kto jak głosował. Bardzo proszę, żeby to zaprotokołować i żeby dołączyć to do protokołu naszej Komisji z dzisiejszego posiedzenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dobrze. Bardzo dziękuję, panie pośle. Zostanie to zaprotokołowane.

Panie pośle, w tej sprawie jeszcze?

Poseł Adam Gomoła (Polska2050-TD):

Tak. Żeby uściślić, rozumiem, że głosowaliśmy, czy była próba głosowania wniosku, który był wadliwie złożony przez pana wiceprzewodniczącego, w związku z tym nie mogliśmy tego głosowania dokończyć i… Nie rozumiem, jaki jest problem w tej sprawie. A jeżeli macie też państwo informację na maszynce do głosowania, jaką sprawę głosujemy, i kolejne głosowanie było jasno napisane, że nad zamknięciem dyskusji w tej sprawie, w związku z tym uważam sprawę za zamkniętą i możemy przejść do pkt VIII.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

W sprawie formalnej. Warto się jednak trzymać przepisów regulaminu Sejmu. Szanowni państwo, w sprawie głosowania obowiązują konkretne przepisy. Pan marszałek zamknął dyskusję i oznajmił, że przystępujemy do głosowania. Głosowanie się rozpoczęło. Jak

mówi regulamin Sejmu, od tej chwili można zabierać głos tylko dla zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed wezwaniem posłów do głosowania. Pan zarządził głosowanie, byliśmy w trakcie głosowania, a pan dał głos panu przewodniczącemu Jońskiemu czy jego koledze w trakcie głosowania. Szanowny panie przewodniczący, tak nie postępuje się zgodnie z regulaminem.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Wcześniej zgłaszałem. Jak w trakcie głosowania? Proszę nie wprowadzać w błąd. Przecież ja wcześniej zgłaszałem.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Dobrze. Ale państwo dyskutujecie nad innym punktem, niż w tej chwili jesteśmy. Macie do tego prawo poza posiedzeniem Komisji.

Poseł Grzegorz Puda (PiS):

Jedno zdanie. Panie przewodniczący, mogę tylko jedno zdanie tytułem wyjaśnienia? Ponieważ zrobiłem sobie zdjęcie, nad czym głosowaliśmy…

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Fantastycznie.

Poseł Grzegorz Puda (PiS):

I jednak nie głosowaliśmy tak, jak pan poseł Gomoła stwierdził, nad przerwą. Na naszych maszynach do głosowania był wniosek wiceprzewodniczącego Szymona Szynkowskiego vel Sęka. Jak rozumiem, to był wniosek o to, aby wprowadzić ten punkt.

Przewodniczący poseł Michał Kobosko (Polska2050-TD):

Głosowaliśmy nad zamknięciem dyskusji. Drodzy państwo, słyszę… Dobrze. Bardzo dziękuję, dziękuję też za pana ocenę, że ktoś tutaj kłamie. Ja nie używam takich określeń, ale bardzo panu dziękuję za tę zmianę.

Drodzy państwo, rozumiem, że do pkt VIII, w którym w tej chwili jesteśmy, nie zgłaszacie państwo żadnych propozycji, żadnych dodatkowych pomysłów. W związku z tym zamykam na tym rozpatrywanie pkt VIII.

Informuję, że na tym porządek dzienny tego posiedzenia został wyczerpany. Protokół będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Na następne posiedzenie zapraszam jutro o godzinie 11.00. To będzie wspólne posiedzenie razem z Komisją Spraw Zagranicznych. Będziemy rozpatrywać bilans prezydencji hiszpańskiej w UE i prace prezydencji belgijskiej. Dziękuję bardzo.